

Voorlopige Jaarstukken 2019

**Van de Gemeenschappelijke Regeling
Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis
Haaglanden**

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 9 april 2020

Inhoud

Voorwoord.....	1
Deel 1 Jaarverslag van de GR	2
Leeswijzer	4
1 Programmaverantwoording	6
1.1 Samenvattend financieel overzicht.....	6
1.2 Programmaverantwoording Regionale GGD-taken	8
1.3 Programmaverantwoording Veilig Thuis	22
2 Paragrafen.....	28
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
2.2 Bedrijfsvoering	32
Deel 2 Jaarrekening van de GR	35
Leeswijzer	37
1 Baten en lasten	39
1.1 Overzicht van baten en lasten	39
1.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken	41
1.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis	49
1.4 Toelichting baten en lasten van overhead	51
1.5 Overige toelichtingen op baten en lasten	53
2 Balans.....	55
2.1 Balans per 31 december 2019.....	55
2.2 Toelichting op de balans	56
2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	58
3 Bijlagen bij de jaarrekening	59
3.1 Eindafrekeningen.....	59
3.2 Overzichten conform Financieel Statuut.....	62
3.3 Overzichten taakvelden conform BBV.....	63
3.4 Accountantsverklaring	64
Deel 3 Besluit	65

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR). De negen deelnemende gemeenten zijn: Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Conform het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* bestaan de jaarstukken uit twee delen die zelfstandig leesbaar zijn: het jaarverslag en de jaarrekening.

In deel 1, de Programmaverantwoording, wordt inhoudelijk verantwoording gegeven van de activiteiten en resultaten in het programma Regionale GGD-taken en het programma Veilig Thuis.

In deel 2, de Jaarrekening, worden de financiële resultaten en de financiële positie van de GR nader toegelicht.

Na deze twee delen is in deel 3 de besluitvorming over en naar aanleiding van de jaarstukken opgenomen.

Deel 1 Jaarverslag van de GR

Leeswijzer

Het Jaarverslag 2019 bestaat uit twee delen:

- Hoofdstuk 1: De Programmaverantwoording;
- Hoofdstuk 2: De Paragrafen.

De Programmaverantwoording begint met een samenvatting (1.1) waarin ook stilgestaan wordt bij enkele belangrijke gebeurtenissen na balansdatum. De Programmaverantwoording gaat vervolgens in op twee onderscheiden programma's: het programma Regionale GGD-taken (1.2) en het programma Veilig Thuis (1.3). De Programmaverantwoording zet per programma uiteen:

- Welke doelen zijn bereikt;
- Wat daarvoor is gedaan;
- Wat dat heeft gekost.

Wie dieper financieel inzicht wil kan daarvoor de Jaarrekening 2019 raadplegen.

Na de Programmaverantwoording zijn de Paragrafen opgenomen. In de paragrafen in de begroting werden de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Voor de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden gaat het om de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing (2.1) en Bedrijfsvoering (2.2). In het jaarverslag wordt daarover verantwoord. In de paragraaf Bedrijfsvoering is tevens een stand van zaken opgenomen van de zienswijzen die gemeenteraden gaven over de begroting.

1 Programmaverantwoording

1.1 Samenvattend financieel overzicht

Het totale overzicht van baten en lasten van de GR is als volgt.

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Primaire begroting	Actuele begroting	Realisatie 2019	Verschil
Programma Regionale GGD-taken				
Baten	17.564	17.962	18.316	354
Lasten	-13.522	-13.794	-13.974	-180
Saldo	4.042	4.168	4.342	174
Onvoorzien (baten minus lasten)	0	0	-15	-15
Totaal saldo baten en lasten	4.042	4.168	4.327	159
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	0	0	0
Totaal programma Regionale GGD-taken	4.042	4.168	4.109	159
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.992	14.042	14.091	49
Lasten	-7.901	-11.366	-11.330	36
Saldo	3.091	2.676	2.761	85
Onvoorzien (baten)	0	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.091	2.676	2.761	85
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	1.083	765	-318
Totaal programma Veilig Thuis	3.091	3.759	3.526	-233
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.042	-4.168	-4.121	47
Lasten Veilig Thuis	-3.091	-3.759	-3.759	0
Totaal programma Overhead	-7.133	-7.927	-7.880	47
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	0	0	206	206
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	0	0	-233	-233
Totaal GR GGD en Veilig Thuis	0	0	-27	-27

Specificatie van het resultaat

Baten Regionale GGD-taken	18.318	
Lasten Regionale GGD-taken (programma incl. onvoorzien + overhead)	-18.110	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-talen		206
Baten Veilig Thuis	14.091	
Lasten Veilig Thuis (programma incl. onvoorzien + overhead)	-15.089	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		-998
Saldo financiële baten en lasten i.c. onttrekking reserve VT		765
Resultaat GR GGD & Veilig Thuis voor bestemming		-27
Voorstel tot onttrekking aan reserve VT		233
Resultaat GR GGD & Veilig Thuis na bestemming		206

Onderstaand is kort toegelicht hoe de resultaten uit bedrijfsvoering zijn ontstaan.

Afrekening Toezicht op de Kinderopvang (teruggave voorschot)	283	
Afrekening Taken Wet op de Lijkbezorging (bijbetaling)	-62	
BTW op bijbetaling Taken Wet op de Lijkbezorging	-15	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-taken		206
Afrekening Meldingen (flexibele inzet)	-233	
Afrekening Voorbereiding+implementatie aangescherpte meldcode	318	
Bevoorschotting Voorbereiding+implementatie aangescherpte meldcode	-1.083	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		-998

Gebeurtenissen na balansdatum

Mogelijke verrekening van tekorten van de opdrachtnemer

Van belang is om te vermelden dat de GR-resultaten worden beïnvloed door afspraken over vergoedingen in de dienstverleningsovereenkomst tussen de GR en opdrachtnemer Gemeente Den Haag. Behoudens de hierboven genoemde afrekeningen worden verschillen in de exploitatie van de opdrachtnemer niet achteraf afgerekend. De opdrachtnemer kan daardoor op de dienstverlening een tekort of overschot overhouden ten opzichte van de afgesproken vergoeding. De opdrachtgever sloot 2019 bepaalde budgetten af met een tekort en stelt aan de GR voor om hiervoor een aanvullende vergoeding te verkrijgen, met een beroep op de risicobepalingen in de dienstverleningsovereenkomst (zie bijlage 3.1.1). Dit heeft geen invloed op het rekeningresultaat 2019 van de GR. Over deze zogenaamde verrekenvoorstellen (voor een totaalbedrag van €1.179.970) wordt in 2020 besloten met mogelijke financiële gevolgen in het boekjaar 2020.

Financiële impact Coronavirus

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Door het virus doen zich belangrijke gebeurtenissen voor na balansdatum maar voor vaststelling van de jaarstukken, waarvan de financiële effecten onzeker (maar materieel) zijn. De Commissie BBV heeft daarom aangegeven dat deze gebeurtenis in de jaarrekening 2019 moet worden toegelicht. Met name de voortgang van de begrote GGD-taken wordt ernstig verstoord doordat de capaciteit van de GGD nagenoeg volledig nodig is voor activiteiten ter bestrijding van het Corona-virus. Naast de grote personele inzet die mogelijk extra beloningen wenselijk maken, is ook specifieke inhuur nodig. Een belangrijk financieel gevolg is ook het wegvallen van derdenbijdragen zoals voor Reizigersadvies en -vaccinatie, en het wegvallen van verwachte gemeentelijke bijdragen voor p*q taken (met name Toezicht op de kinderopvang). De GGD houdt de extra uitgaven en inkomstendervingen nauwlettend bij en rapporteert daarover aan het GR-bestuur. De omvang van de financiële gevolgen hangt sterk af van de duur van de Coronacrisis. Zowel de opdrachtnemer als de Directeur Publieke Gezondheid en het GR-bestuur spannen zich, met de VNG en de gezamenlijke GGD-en, in om financiële compensatie door de rijksoverheid te bewerkstelligen.

Verdere toelichting

In de programmaverantwoording wordt inhoudelijke toelichting op de resultaten gegeven. Bij iedere afzonderlijke taak zijn onder het kopje "Wat hebben we daarvoor ingezet?" de gerealiseerde lasten vermeld. Verdere specificatie en toelichting op de baten en lasten is te vinden in Deel 2 Jaarrekening.

1.2 Programmaverantwoording Regionale GGD-taken

In dit hoofdstuk wordt verantwoording gegeven over de regionale GGD-taken. Net als de begroting zijn deze taken geordend naar de vijf pijlers en bevat de toelichting per taak de onderdelen 'wat hebben we bereikt', 'wat hebben we daarvoor gedaan' en 'wat hebben we daarbij ingezet'. Bij iedere taak zijn, waar mogelijk, realisatiecijfers opgenomen afgezet tegen de prognose voor 2019.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen gemeenten, variërend van grote stad, 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid, tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied. Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, agrarische activiteiten, (zware) industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen en (daarmee) een sterke nationale en internationale functie. Met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen. De verwachting is dat de bevolking in de komende jaren groeit, wat bijvoorbeeld leidt tot verdichting van de gebouwde omgeving.

In het sociale domein hebben gemeenten een grote rol in de ondersteuning van hun inwoners. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling staat GGD Haaglanden voor betrouwbare publieke gezondheid.

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het belangrijkste kader waarbinnen GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. Naast de WPG zijn ook aan de orde: de Wet op de lijkbezorging, de Wet Kinderopvang, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet veiligheidsregio's, het Warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen en de APV (seksinrichtingen). En voor GGD Haaglanden als zorginstelling is de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) en de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG).

Pijler 1: Monitoren, signaleren, adviseren

1.1 Epidemiologie

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft op gemeentelijk niveau de gezondheidssituatie van de burgers in de regio Haaglanden inzichtelijk gemaakt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In de gezondheidsmonitor werden in 2019 twaalf nieuwe onderwerpen toegevoegd, waaronder arbeidsparticipatie, risico op angst en depressie en geurhinder. Zestien bestaande onderwerpen werden voorzien van recentere cijfers, waaronder de gezondheid onder daklozen, vaccinatiegraad en lichaamsbeweging.
- Er zijn scholen geworven die mee willen doen aan de landelijke Gezondheidsmonitor Jeugd 2019. Daarnaast zijn de data van JGZ ZHW en JGZ Den Haag aan elkaar gekoppeld en geanalyseerd. In het voorjaar 2020 vindt publicatie van de nieuwe cijfers over jongeren plaats.
- Voor de gezondheidsenquête onder volwassenen en ouderen in 2020 zijn basisvragenlijsten opgesteld in samenwerking met de andere GGD-en, het CBS en het RIVM.
- GGD Haaglanden heeft meegedaan aan het landelijke traject 'Toekomst van de Gezondheidsmonitor', waarin verschillende experimenten zijn uitgewerkt met als doel responsverhoging bij enquête-onderzoek.

Indicator	Prognose 2019	Realisatie 2019 & Beoordeling
Schriftelijke rapportages /publicaties	Gezondheidsmonitor (5 nieuwe onderwerpen, 10 updates) 6 publicaties 3 Epidemiologisch Bulletins	12 nieuwe onderwerpen toegevoegd 16 updates van onderwerpen 5 artikelen 6 rapportages 3 uitgaven van het Epidemiologisch Bulletin, waarvan 1 dubbelnummer over het thema Leefomgeving Beoordeling: conform
Mondelinge presentaties	10 presentaties	30 presentaties, waarvan 14 voor gemeenten, 6 voor externe samenwerkingspartners en 10 intern GGD
Onderzoeksprojecten	10 onderzoeksprojecten	10 onderzoeksprojecten afgerond of in uitvoering (afronding in 2020)

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Epidemiologie	€ 734.000

1.2 Gezondheidsbevordering

Wat hebben we bereikt?

Gemeenten zijn geadviseerd en ondersteund in de uitvoering van het lokale gezondheidsbeleid, dit gebeurde in samenwerking met de verschillende partners in het veld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Coördineren en inzichtelijk maken van het preventieaanbod Jeugd in gemeente Den Haag
- Het monitoren van de activiteiten die door verschillende partners uitgevoerd worden vanuit de nota Volksgezondheid (maatwerk per gemeente).
- Gemeenten en partners adviseren over en ondersteunen bij de uitvoering van preventieprogramma's, waaronder het preventieplan alcohol in Pijnacker-Nootdorp en de lokale JOGG programma's in Delft en Leidschendam-Voorburg
- Gemeenten adviseren door middel van een regionaal overleg en lokaal maatwerk geadviseerd en ondersteund bij de aanpak rookvrije generatie. Er is een inspiratiebijeenkomst georganiseerd voor alle gemeenten over de Rookvrije Generatie.
- Lokaal uitrollen van de campagnes IkPas en Stoptober.
- Ondersteunen van meerdere gemeenten om gezondheid een onderdeel te laten zijn van het lokale sportakkoord.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Gezondheidsbevordering	€959.000

1.3 Beleidsadvisering

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft op strategisch niveau gemeenten, het bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden, de directie, afdelingen van GGD Haaglanden en ketenpartners in de regio Haaglanden geadviseerd en

ondersteund bij het ontwikkelen van doelmatige en doeltreffende beleidskaders voor (lokaal/regionaal) volksgezondheidsbeleid

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Eind 2018/begin 2019 zijn de Kernboodschappen voor beleid opgesteld en overhandigd aan gemeenten. In lijn hiermee zijn in verschillende gemeenten presentaties gegeven hierover aan o.a. wethouders zorg, gemeenteraden, specifieke commissies en netwerkoverleggen.
- De GGD heeft de gemeenten geadviseerd o.a. over de sluiting van het Bronovo ziekenhuis voor, het aanvalsplan vaccinaties van de gemeente Den Haag, de opzet van Kansrijke Start en Nu Niet Zwanger in Den Haag, advisering aan het AB over lood in drinkwater en lood bij kinderspeelplaatsen en de vertaling van de nota gezondheidsbeleid naar een uitvoeringsplan positieve gezondheid in de wijk voor Delft.
- Voor het beantwoorden van raadsvragen over onder andere over de meningokokkenbacterie, mazelen, de vaccinatiegraad, lachgas, geluid, luchtkwaliteit, binnen milieu en de relatie tussen sport en overgewicht heeft de GGD gemeenten geadviseerd.
- Daarnaast heeft de GGD verschillende andere activiteiten uitgevoerd binnen de gemeenten. Voorbeelden daarvan zijn:
 - Advisering over uitvoeringsplan Sport & Bewegen van de Gemeente Delft en deelname aan een kerngroep sport en sociaal domein
 - Advisering over Coalitie een tegen eenzaamheid in Westland en Midden-Delfland
 - Er zijn presentaties gegeven over o.a. positieve gezondheid in Midden-Delfland, Leidschendam-Voorburg en Den Haag;
 - Er is een presentatie gegeven tijdens de startbijeenkomst over de uitvoeringsagenda lokaal gezondheidsbeleid in Zoetermeer;
 - Er is een analyse en evaluatie uitgevoerd over de nota Lokaal Gezondheidsbeleid van Pijnacker-Nootdorp.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Beleidsadvisering	€ 644.000

1.4 Preventieve ouderengezondheidszorg

Wat hebben we bereikt?

De wettelijke taak preventief ouderengezondheidsbeleid is integraal uitgevoerd binnen verschillende taken, zoals gezondheidsbevordering, epidemiologie, leefomgeving (bijvoorbeeld ten aanzien van koolmonoxide, hitte en koude) en infectieziektenbestrijding (bijvoorbeeld ten aanzien van antibioticaresistentie). Het bevorderen van een gezonde leefstijl en vitaliteit van 55-plussers was daarbij het uitgangspunt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Adviseren van gemeenten (via maatwerk) over oudergezondheidsbeleid. Waarbij aandacht is voor de thema's valpreventie, eenzaamheid, ouderenmishandeling en overgangsklachten.
- Adviseren en ondersteunen van uitvoeringsorganisaties bij ouderengezondheidsbeleid.
- Participeren in diverse geriatrische netwerken met verschillende partners in de regio om gezonde leefstijl en vitaliteit bij de oudere doelgroep te bevorderen.
- Met verschillende partners in het veld is een voorlichting valpreventie ontwikkeld en door middel van een pilot uitgerold.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Preventieve ouderengezondheidszorg	-

1.5 Regeling onverzekerden

Wat hebben we bereikt?

Het informeren van gemeenten over de onverzekerden voor wie een zorgverlener een verzoek tot vergoeding van de gemaakte kosten heeft ingediend bij GGD GHOR Nederland. Het doel hiervan is dat gemeenten vervolgacties initiëren (zoals het verzorgen van een (zorg-)verzekering, een briefadres, uitkering, huisvesting en eventueel vervolgzorg). Als het om een dak- of thuisloze gaat, eventueel oppakken van vervolghulp.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het verwerken van de meldingen en het doorgeven van deze meldingen aan de afgesproken contactpersonen bij de gemeenten. GGD Haaglanden werkt continu aan het verbeteren van de wijze van gegevensuitwisseling met de gemeenten en de follow up acties.

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2019.

Indicator	Realisatie 2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Verwerkte meldingen van geboden onverzekerde zorg door zorgverleners	983	p.m.	1.589	Prognose realisatie aantal meldingen hoger dan in 2018. Er is hier geen specifieke oorzaak voor te geven.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Regeling onverzekerden	-

Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

2.1 Algemene infectieziektebestrijding

Wat hebben we bereikt?

GGD Haaglanden heeft bijgedragen aan het vroegtijdig opsporen, behandelen van en beschermen tegen infectieziekten. Ook is verdere verspreiding van ziekten voorkómen en is kennis opgedaan om in de toekomst de kans op een infectieziekte te verminderen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Continue registratie van meldingsplichtige infectieziekten, bron- en contactopsporing en hieruit voortvloeiende maatregelen tegen verspreiding nemen (incl. bestuurlijke rapportage en advies)
- Opstellen van periodieke rapportages ten behoeve van bestuur, management en ketenpartners. Hierin worden de gegevens met betrekking tot de infectieziekten weergegeven en trends.
- 'Outreaching' werk door Deskundigen Infectiepreventie waarbij onder andere adviezen worden geven over hygiëne maatregelen, om (her)infecties te voorkomen.
- Participeren in verschillende regionale/provinciale netwerken

Onderstaande tabel toont de totaal aantallen meldingen in 2019:

Indicator	Realisatie 2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Aantal meldingen over meldingsplichtige infectieziekten	641	585	816	Zie tekst hieronder
Niet-meldingsplichtige casussen, situations en enquiries	1.715	2.000	2.532	
Meldingen van zorginstellingen (artikel 26 Wpg).	238	200	237	

Het aantal meldingsplichtige ziekten is in 2019 gestegen naar 816 en wordt met name veroorzaakt door de twee nieuwe meldingsplichtige ziekten; chronische hepatitis C vanaf januari 2019 en CPE vanaf juli 2019 en door een toename van het aantal kinkhoestmeldingen. Het aantal niet-meldingsplichtige causussen, situations en enquiries is gestegen naar 2.532. Het ging hierbij vooral om vragen met betrekking tot mazelen, zikavirus, vaccinaties, besmettingsaccidenten en Bijzonder Resistente Micro-organismen (BRMO en MRSA).

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Algemene infectieziektebestrijding	€ 1.636.000

2.2 Tuberculosebestrijding

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft, in samenwerking met de GGD Hollands Midden, GGD Rotterdam-Rijnmond en GGD Zuid-Holland Zuid binnen het REC Zuid-Holland gezorgd voor voorlichting, bestrijding en behandeling van TBC.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Uitvoeren van onderzoeken en behandelingen. Het aantal onderzochte en behandelde TBC-patiënten is in 2019 in lijn met het voorgaande jaar. De GGD heeft 7684 mensen in 2019 onderzocht. In totaal zijn 90 patiënten met TBC en 93 met een Latente Tuberculose Infectie (LTBI) behandeld.
- Voor de doorontwikkeling het Regionale Expertise Centrum Zuid Holland heeft de GGD ingezet gepleegd door het opstellen van een transformatieplan. Aan de hand van dit plan zijn vijf verbeterplannen uitgedacht op het gebied van: bereikbaarheid, gezonde werkdruk, iTBC, werkstructuur en interne communicatie.

Onderstaande tabel toont de totaal aantallen verrichtingen in 2019:

Aantallen van relevante verrichtingen zoals:	Prognose 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Foto's	6.000	6747	Lichte stijging t.g.v. wegwerken klein achterstand uit 2018.
Mantoux-screeningen	1.150	1249	Prognose resultaat aantal screeningen licht hoger dan verwacht. De precieze consequentie is momenteel nog niet duidelijk. Dit zal terugkomen bij de volgende rapportage.
BCG-screeningen	1.500	1644	Het meest waarschijnlijk is deze stijging incidenteel van aard is. Kleine fluctuaties mogelijk door compliance awareness binnen de doelgroep.
IGRA-screeningen	550	919	Substantiële toename IGRA-screening te verklaren door nieuwe richtlijn voor immigrantenscreening <18 jr. ook middels IGRA.
Totaal	9.200	10.559	

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Tuberculosebestrijding	€ 1.590.000

2.3 Bevordering seksuele gezondheid (SOA ASG regeling)

Het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG) is een plek waar inwoners van de regio Haaglanden, in het bijzonder hoog risico/ kwetsbare groepen, terecht kunnen om kennis en vaardigheden op te doen die bijdragen aan een seksueel gezond leven.

Wat hebben we bereikt?

In 2019 heeft het CSG inzicht gegeven van de seksuele gezondheid van de bevolking en zich ingezet om de inwoners van de regio laagdrempelig toegang te bieden tot seksuele en relationele vorming. Ook heeft het CSG bijgedragen aan het bestrijden van seksueel overdraagbare aandoeningen en aan het voorkomen en bestrijden van ongewenste (tiener)zwangerschappen en van seksueel geweld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Vroegtijdige opsporing en behandeling van soa's, zich beperkend tot personen uit landelijk vastgestelde risicogroepen. Het in dit kader verlenen van kwalitatief hoogwaardige soa-zorg en het signaleren van trends in het voorkomen van soa's;
- Middels preventie activiteiten soa's en hiv bestrijden en zorg dragen voor gezonde seksualiteit voor specifieke doelgroepen, zoals voor jongeren t/m 25 jaar -sekswerkers -migranten, - mannen die seks hebben met mannen.
- Voorkomen van infectie met en verspreiding van hepatitis A, B en HPV als soa bij risico (kwetsbare) groepen door middel van vaccinatie.
- Ontwikkelen en uitvoeren van de PrEP-sprekuren. Deze consulten zijn voor mensen met hoog risico op hiv die zich met het PrEP-medicijn willen beschermen tegen het oplopen van een hiv-infectie. In de zomer van 2019 is deze dienstverlening middels een landelijke subsidie van VWS gestart. Eind 2019 heeft het CSG Haaglanden 460 cliënten in "PrEP zorg". Dit is een prognose van het resultaat. Definitieve data zijn beschikbaar eind eerste kwartaal 2020 na controle door het RIVM.

Onderstaande tabel toont de totaal aantallen uitgevoerde consulten in 2019:

Indicator	Realisatie 2018	Prognose 2019	Voorlopige Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Uitgevoerde consulten (zowel SOA als SOA-SENSE)	11.413	11.5000	12.381	De voorlopige realisatie is een prognose. De definitieve data zijn beschikbaar eind eerste kwartaal 2020 na controle door het RIVM. De prognose is dat er 881 consulten meer dan verwacht worden uitgevoerd. Dit heeft deels te maken met de wijzigingen die in 2019 zijn doorgevoerd in het testbeleid.

Voor meer gedetailleerde informatie brengt het CSG Haaglanden eind mei 2020 een jaarverslag/thermometer seksuele gezondheid 2019 uit. Deze is te vinden op de site van het CSG.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Bevordering seksuele gezondheid	€ 2.608.000

2.4 Medische Milieukunde

Wat hebben we bereikt?

Vanuit de medische milieukunde (MMK) zijn verschillende activiteiten uitgevoerd voor het beschermen en bevorderen van een gezonde leefomgeving. Er zijn op verschillende gebieden adviezen gegeven aan burgers, gemeenten en/of instellingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het kader van MMK zijn veel adviezen gegeven aan inwoners & instellingen (meestal naar aanleiding van een melding) en gemeenten. Er is een stijging te zien in het aantal adviezen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door meer aandacht voor thema's op het gebied van medische milieukunde. Zowel media (bijvoorbeeld 5G en gehoorschade) als politiek bestuurlijke aandacht (klimaatverandering en vocht en schimmel) en de resultaten van diverse onderzoeken over bijvoorbeeld lood in kraanwater, speelplaatsen en moestuinen zorgden hiervoor.

Onderstaande tabel toont de totaal aantallen adviezen:

Indicator	Realisatie 2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Adviezen aan burgers (n.a.v. meldingen)	444	400	432	Het aantal adviezen is in zijn totaliteit hoger dan verwacht. Er is de afgelopen jaren een stijgende lijn zichtbaar in dit aantal. De ontwikkelingen rondom de aantallen worden continu gemonitord.
Adviezen bij incidenten (nazorg en GROP)	1	5	2	
Adviezen van GAGS bij incidenten	23		53	
Adviezen aan gemeenten	139	105 (175)	199	
<i>Specifieke casuïstiek</i>	15	15	27	
<i>Beleidsadviezen</i>	51	30	61	
<i>Ruimtelijke ordening (RO) adviezen.</i>	58	40 (110)	97	
<i>Raadsvragen</i>	15	20	14	
Adviezen aan instellingen (n.a.v. meldingen en beleidsadvies).	29	40	52	

NB De prognose 2019 die begin 2018 is afgegeven was te laag. De telling van RO-adviezen vindt met ingang van 2019 op een andere manier plaats; daarom is ook de prognose 2019 gecorrigeerd van 40 naar 110.

In 2019 heeft de GGD verder de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Adviseren van gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg over gezondheidseffecten van luchtkwaliteit in het kader van de gemeentelijke Actieplannen Luchtkwaliteit.
- Adviseren van gemeenten Westland en Den Haag over gezondheid ten aanzien van het thema klimaat.
- Adviseren van gemeenten, professionals, scholen en kinderopvang over het beperken van blootstelling aan lood uit kraanwater.
- Ondersteunen en adviseren van gemeente Delft bij een aantal gevallen van bodemverontreiniging met lood op kinderspeelplaatsen.
- Adviseren en ondersteunen van gemeenten in het beantwoorden van vragen van inwoners over mogelijke gezondheidseffecten bij de uitrol van 5G.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Medische Milieukunde	€ 533.000

2.5 Technische Hygiënezorg (en evenementen)

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft de gezondheid van de burger beschermd door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van instellingen en voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Behandeling van vragen en klachten van burgers.
- Signalering van ongewenste situaties.
- Advisering (inclusief legionellapreventie) aan burgers, gemeenten en instellingen conform de richtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

Onderstaande tabel toont de totaal aantallen adviezen (en inspecties):

Indicator	Realisatie 2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
THZ meldingen	74	100	99	Geen bijzonderheden
Legionella adviezen	55	40	35	Geen bijzonderheden
Beleidsadviezen	0	4	15	Geen bijzonderheden
Uitgebrachte evenementadviezen op het veiligheidsplan	61	130	54	Prognose resultaat aantal adviezen blijft achter op de begroting.
Evenementen waar inspectie heeft plaatsgevonden	27	40	29	Veel evenementen zijn door 2 inspecteurs bezocht

De realisatie van het aantal uitgebrachte evenementadviezen blijft achter bij de begroting. De verwachting was dat het aantal adviezen weer zou toenemen, maar dat blijkt nog niet het geval. Dit heeft voornamelijk te maken met een verandering van de wijze waarop GGD GHOR Nederland vragen doorzet.

Het aantal inspecties op locatie is beperkt gestegen. Aangezien de adviezen van de GGD door de organisatoren van evenementen onvoldoende worden nageleefd neemt de urgentie van inspecties toe. Doordat evenementen door 2 inspecteurs bezocht moesten worden heeft dit meer tijd gekost dan het sec adviseren. De verschuiving van adviezen naar inspecties geschiedt kostenneutraal.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Technische Hygiënezorg	€ 193.000

2.6 Reizigersadvies en -vaccinatie

Wat hebben we bereikt?

Het geven van gezondheidsadvies en vaccinaties aan reizigers en risicogroepen, waaronder specifieke beroepsgroepen en het voorkomen van de introductie van importziekten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Vaccineren en immuniseren van reizigers.
- Reizigers voorlichten over gezondheidsrisico's en aanbieden van vaccinaties tegen infectieziekten om een beroepsrisico te voorkomen.
- Onderhouden van een netwerk met relevante partijen.
- Verstrekken van reizigersproducten.

Onderstaande tabel toont de totaal aantallen consulten en gegeven vaccinaties

Indicator	Realisatie 2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Consulten	24.381	19.000	24.938	De realisatie is hoger dan verwacht o.a. door vraag naar meningokokken vaccins. Hiernaast blijft de tendens dat burgers steeds vaker en verder op reis gaan.
Gegeven vaccinaties	32.840	31.000	34.039	De realisatie is hoger dan verwacht o.a. door vraag naar meningokokken vaccins, maternale kinkhoest en vaccinaties buiten het RVP.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Reizigersadvies en -vaccinatie	€ 1.696.000

Pijler 3: Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

3.1 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft ervoor gezorgd dat er in geval van een crisis op een adequate wijze invulling is gegeven aan het bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises). Dit betrof zowel opschaling als de eigen continuïteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De GGD was in 2019 24/7 bereikbaar, beschikbaar en inzetbaar als crisisorganisatie;
- Continu afstemmen van het crisisplan en de onderliggende documenten van GGD Haaglanden met de relevante ketenpartners en de GHOR.
- Adequaat trainen en oefenen van het functioneren van de crisisorganisatie en de processen uit het GGD Rampenopvangplan (GROP). Deze trainingsactiviteiten zullen vooral in een breed ketenverband plaatsvinden.
- De GGD is gestart met het vormgeven van het proces psychosociale hulpverlening (PSH).
- Adequaat faciliteren van de crisisorganisatie op het gebied van telefonie/ICT, facilitair en personele zaken.
- Doorontwikkelen van de crisisorganisatie om voorbereid te zijn op nieuwe vormen van crisis en rampen.

In totaal heeft de GGD 31 keer crisisinzet gepleegd. Zo heeft onder andere inzet plaatsgevonden bij een gasexplosie in de gemeente Den Haag, bij de landelijke 112 storing op 24 juni en bij een groot verkeersongeval op de A12.

In 2019 heeft tevens de officiële visitatie van de crisisorganisatie van GGD Haaglanden plaatsgevonden door het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ). Deze is met een goed resultaat afgerond.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	€ 220.000

Pijler 4: Toezicht houden

4.1 Toezicht op de Kinderopvang

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft binnen alle negen gemeenten, instellingen voor kinderopvang (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang), gastouderbureaus en gastouders getoetst op het naleven van de Wet Kinderopvang 2018 (WKO).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Onderstaande tabel toont de aantallen inspecties en onderzoeken die in 2019 zijn uitgevoerd.

Indicator	Realisatie 2018	Opdracht 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Jaarlijkse inspecties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvangen en gastouderbureaus	1.109	1.133	1.064	Doordat een aantal locaties gestopt dan wel samengevoegd zijn, waren er minder inspecties nodig dan in de opdracht. Alle benodigde jaarlijkse inspecties zijn uitgevoerd.
Inspecties nieuwe locaties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvangen en gastouderbureaus (onderzoek voor en na registratie)	85	169	117	Er zijn minder nieuwe locaties geopend dan verwacht vanuit de opdracht. Voor 11 nieuwe locaties in Q4 zal het onderzoek na registratie in 2020 plaatsvinden.
Inspecties gastouders (jaarlijkse inspecties en onderzoek voor registratie)	597	859	657	T.o.v. de opdracht 2019 is een relatief hoog aantal gastouders gestopt. Ook zijn er minder nieuwe gastouders bijgekomen dan verwacht vanuit de opdracht.
Incidentele- en nader onderzoeken	371	449	489	Ondanks herstel aanbod waren er toch meer nader en incidentele onderzoeken dan oorspronkelijke opgenomen.
Inspecties n.a.v. een klacht	43	37	33	
Inspecties Jeugdinstanties	2	2	2	

Tijdens een inspectie controleert GGD Haaglanden of een kinderopvanglocatie, gastouderbureau of gastouders aan de kwaliteitseisen voldoen c.q. of ze worden nageleefd. De bevindingen van een inspectie worden door GGD Haaglanden met een rapport openbaar gemaakt. Indien noodzakelijk wordt door de betreffende gemeente handhavend opgetreden. In 2019 heeft de GGD Haaglanden 8 maal een bevel gegeven. Naast alle inspecties en onderzoeken zijn de volgende activiteiten uitgevoerd in 2019:

- Rapporteren over inspecties en onderzoeken, inclusief advies aan de gemeenten.
- In samenspraak met de kinderopvanglocatie-verantwoordelijken en de gastouders bij hen geconstateerde overtredingen en afwijkingen op een zo kort mogelijke termijn gecorrigeerd of beëindigd.
- Ondersteuning van de negen gemeenten bij hun handhavingstaak.
- Ondersteuning van de gemeenten bij de kwalitatieve invulling van Het Nieuwe Toezicht.
- Ondersteunen van gemeenten bij het wettelijke nakomen van en daarmee ook in 2019 de A-status kunnen behouden.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Toezicht houden	€ 1.198.000

4.2 Inspectie tatoeages & piercings & 4.3 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen

Wat hebben we bereikt?

Het beschermen van de gezondheid van de burger (en sekswerker) door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van studio's voor tatoeage- en piercing, cosmetische tatoeage, juweliers en seksinrichtingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor de taak inspecties tatoeages en piercings zijn 97 aanvragen tot inspectie uitgevoerd. Het totaal aantal in 2019 is daarmee ruim boven de prognose uitgekomen. Dit is in lijn met de stijging die de afgelopen jaren waarneembaar is. Deze aanvragen zijn de afgelopen jaren gestegen van 30 naar bijna 100 aanvragen per jaar. Het aantal locaties seksinrichtingen waar één of meerdere keren een inspectie is uitgevoerd is conform begroting.

Indicator	Realisatie 2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Locaties Tatoeage- en piercing waar één of meerdere keren een inspectie is uitgevoerd en vergunning is verleend/geweigerd	89	80	97	
Seksinrichtingen waar één of meerdere keren een inspectie is uitgevoerd en vergunning is verleend/geweigerd	69	71	65	Naast de inspecties zijn 5 bedrijfsplannen beoordeeld.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Inspectie tatoeages & piercings en Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	€ 36.000

4.4 Lijkschouw (Taken Wet op de lijkbezorging)

Wat hebben we bereikt?

Het op professionele wijze uitvoeren van de lijkschouw, afhandelen van euthanasie, en afhandelen van verzoeken tot uitstellen/vervroegen van begrafenissen/crematies of het vervoeren van een overledene naar het buitenland.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Uitvoeren van de lijkschouw, vaststellen van de aard van het overlijden (natuurlijke of niet-natuurlijke overlijden) en zo mogelijk vaststellen van de doodsoorzaak door de forensisch arts.
- Uitvoeren taken in het kader van de meldingsprocedure euthanasie door de forensisch arts.
- Uitvoeren van activiteiten uit in het kader van de NODOK-procedure (nader onderzoek doodsoorzaak van kinderen) door de forensisch arts in geval van onverwacht/onverklaard overlijden bij kinderen.
- Afgeven van een verklaring waarmee een begrafenis/crematie uitgesteld/vervroegd kan worden.
- Afgeven van een lijkenpas (verklaring dat het overlijden niet ten gevolge van een besmettelijke ziekte is) waarmee het vervoer van een overledene naar het buitenland kan worden geregeld.
- Intercollegiaal contact tussen de forensisch arts en andere artsen (zoals huisartsen).

Onderstaande tabel toont de aantallen verrichtingen in 2019

Indicator	Realisatie 2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Collegiaal overleg/adviezen forensische zorg	249	249	286	Geen bijzonderheden
Euthanasie	1.137	414	441	In 2019 hebben meer verrichtingen plaatsgevonden dan verwacht. Hier is geen specifieke reden voor aan te wijzen.
Lijkschouw		707	816	
Melding door minderjarige	24	18	29	Geen bijzonderheden
Uitstellen begrafenis en lijkenpas	276	38	317	De prognose begroting 2019 was foutief. Betrof enkel het aantal lijkenpas. De realisatie komt overeen met de afgelopen jaren.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Lijkschouw	€ 493.000

Pijler 5: Brede public health

5.1 Directeur Publieke Gezondheid (DPG) -algemene GGD kosten

Wat hebben we bereikt?

De functie DPG is wettelijk vastgelegd om het hoofd te kunnen bieden aan vraagstukken die niet alleen geneeskundig maar ook bestuurlijk om een goede aanpak vragen. De DPG is verantwoordelijk voor twee organisaties; voor zowel de GGD als de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio). Hierdoor is een centraal aanspreekpunt voor het bestuur, gemeenten en hulpdiensten geboden waardoor een integrale sturing op de publieke en acute gezondheid mogelijk is, juist bij crises.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor de DPG-taak hebben we aan drie hoofdverantwoordelijkheden gewerkt:

- Ontwikkelen en borgen van de publieke gezondheid in een breed netwerk van ketenpartners van diverse achtergronden. Daarnaast het verbeteren en mede ontwikkelen van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en de veiligheid met partners als de acute zorgketen en brandweer, politie en gemeenten.
- Daadwerkelijk optreden bij rampen en crises als adviseur van het bevoegd gezag en eindverantwoordelijke voor GGD en GHOR, alsmede het coördineren van de voorbereiding op rampen door geneeskundige zorginstellingen in afstemming met hulpdiensten en gemeenten.
- Management van de GGD die voor de gemeenten zorgdraagt voor advisering over en uitvoering van gemeentelijke en niet-gemeentelijke taken op het gebied van publieke gezondheid.

Om de publieke gezondheid in komende jaren goed te blijven ontwikkelen en borgen, is in 2019 een visietraject van en voor de GGD gestart. Gemeenten en ketenpartners zijn hierbij betrokken.

De DPG-taak is uitgevoerd in samenwerking met de Directeur Veilig Thuis (DVT), de secretaris en controller van de Gemeenschappelijke Regeling.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Directeur publieke gezondheid	€ 925.000

5.2 Taken van de GGD als zorginstelling (coördinatie)

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft in 2019 voldaan aan wettelijke en maatschappelijke verplichtingen voor zorginstellingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De GGD heeft brede activiteiten op het gebied van opleiden en deskundigheidsbevordering uitgevoerd. Onder andere door het aanbieden van refereerbijeenkomsten Haagse Praat en Lunchbijeenkomsten Hapje Kennis rondom een inhoudelijk onderwerp (o.a. Hepatitis B en Big Data). Ook heeft GGD Haaglanden drie artsen Maatschappij & Gezondheid in opleiding (AIOS). Het landelijk werkgeverschap voor de artsen Maatschappij & Gezondheid krijgt vorm en inhoud en de eerste AIOS'en onder het Landelijk werkgeverschap zijn gestart. GGD Haaglanden tevens verleent stage aan studenten in diverse opleidingen voor beroepen in de Publieke Gezondheidszorg.

In 2019 zijn 55 klachten over GGD Haaglanden binnengekomen. Verreweg de meeste klachten zijn door interne behandeling of bemiddeling naar tevredenheid van de klager afgehandeld. Naar aanleiding van de audit door CIIO in 2018 is de Fault-or-near-accident (FONA) procedure vervangen door de Veilig Incidenten Melden (VIM) procedure. In 2019 zijn er 47 meldingen ontvangen en behandeld.

Verder heeft in 2019 een tussentijdse externe audit plaatsgevonden. Op een aantal specifieke dossiers zoals de AVG en VIM heeft de GGD goede voortgang kunnen laten zien. Wel heeft CIIO aangegeven dat aandacht nodig blijft voor het doorpakken van procesafspraken naar daadwerkelijke opbrengsten in 2019. In dat kader is door de gemeente Den Haag/ dienst OCW een strategisch kader opgesteld en is de samenwerking tussen de gemeente Den Haag/ dienst OCW en de uitvoerende onderdelen (GGD, VT en JMO) verder versterkt om op een efficiënte manier privacy beleid te implementeren.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Taken van de GGD als zorginstelling	€ 489.000

5.3 Publieksinformatie

Wat hebben we bereikt?

De GGD levert en ontsluit kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. De GGD doet dit onder andere met een professioneel ingevoerde centrale frontoffice, maar ook door de uitleen van professioneel (voorlichtings- en les)materiaal.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Hieronder worden de werkzaamheden met betrekking tot de publieksinformatie getoond. Over de cijfers zijn geen nadere bijzonderheden te benoemen.

Indicator	Realisatie 2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Beoordeling realisatie
Telefonische contactmomenten	30.166	26.000	27.437	Prognose realisatie hoger dan verwacht. Dit heeft geen directe implicaties voor de kosten.
E-mail contactmomenten	2.483	2.600	2.234	Geen bijzonderheden

Daarnaast worden vanuit het infocentrum ook materialen uitgeleend aan scholen: lesmaterialen zijn in totaal 147 keer uitgeleend aan scholen in de regio Haaglanden.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Publieksinformatie	€ -

1.3 Programmaverantwoording Veilig Thuis

1.3.1 Kaders

De Meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij (vermoedens van) kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld. Met de Meldcode komen slachtoffers eerder in beeld en kan er eerder hulp ingezet worden. Daarvoor is het nodig dat beroepskrachten goed uit de voeten kunnen met signalen en wanneer dat nodig is situaties van vermoedens van onveiligheid melden bij Veilig Thuis. De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling stelt voor professionals (die werkzaam zijn in een van de sectoren gezondheidszorg; onderwijs; kinderopvang; maatschappelijke ondersteuning; jeugdhulp of justitie) een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid. Ook individuele omstanders kunnen een melding doen bij Veilig Thuis.

Veilig Thuis Haaglanden voert een gemeentelijke taak uit die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015), te weten:

- a. het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- b. het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is;
- c. het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft;
- d. het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- e. het in kennis stellen van de politie of de Raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- f. indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de kinderbescherming doet, het in kennis stellen daarvan van het college van B&W, en
- g. het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

1.3.2 Taken

In het takenpakket Veilig Thuis zijn vier taken te onderscheiden, namelijk: advies, meldingen, huisverbod coördinatie en voorlichting.

1 Advies

Wat hebben we bereikt?

Omstanders en professionals ontvingen advies over de aard of ernst van signalen en kenden de stappen die zij konden zetten om situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen, en werden daardoor in staat om de benodigde stappen te zetten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Professionals en omstanders geadviseerd en ondersteund, bijvoorbeeld door deel te nemen aan gesprekken met direct betrokkenen, een hulpverlener, school of politie;
- Informatie en advies verstrekt aan Reclassering Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en het Openbaar Ministerie. Dagelijks werden alle aangehouden verdachten die voor een geweldsdelict zijn aangemerkt als huiselijk geweld op de ZSM locatie besproken met Veilig Thuis. Het advies van Veilig Thuis werd gebaseerd op dossierinformatie en op expertise van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling;

- Deelname aan het focusoverleg en de weegploeg op het Veiligheidshuis. Het ging hier om specifieke zaken met complexe vraagstukken rondom straf en zorg. Door de samenwerking van de twee ketens wordt de veiligheid vergroot.

Indicator	Realisatie 2018	Prognose Gewijzigde begroting 2019	Realisatie 2019
Aantal adviezen	7.408	8.500	8.187

Onderstaande tabel toont de realisatiecijfers per gemeente.

Tabel 1

Aantal gegeven adviezen 2019

Gemeente	Aantal adviezen met kind(eren)*	Aantal adviezen zonder kind(eren)	Totaal aantal adviezen	Relatief aandeel van het aantal adviezen met kind(eren)
's-Gravenhage	3667	1029	4696	78%
Delft	579	200	779	74%
Zoetermeer	593	129	722	82%
Rijswijk	363	110	473	77%
Westland	341	91	432	79%
Leidschendam-Voorburg	226	60	286	79%
Pijnacker-Nootdorp	92	30	122	75%
Wassenaar	98	28	126	78%
Midden-Delfland	55	10	65	85%
Buitenregio gemeenten	156	330	486	32%
Totaal	6.170	2.017	8.187	75%

*Tijdens het geven van advies wordt door de medewerker telefonisch gevraagd of bij de casus kinderen zijn betrokken. Het antwoord hierop wordt in het cliëntvolgsysteem van VTH vastgelegd en als zodanig gerapporteerd.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Advies	€ 832.000

2 Meldingen

Wat hebben we bereikt?

Voor degenen die een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling wensen te doen was er een toegankelijk meldpunt. Op basis van de inhoud van de melding werden in samenspraak met alle betrokkenen de noodzakelijke vervolgstappen gezet en besloten wie de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van die vervolgstappen op zich nam.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Bereikbaarheid van het meldpunt gegarandeerd;
- Alle ingekomen meldingen in ontvangst genomen;

- Alle meldingen bij binnenkomst direct beoordeeld op de vraag of crisisinterventie noodzakelijk is en daar zo nodig op geacteerd;
- Vervolgens zoveel mogelijk binnen een termijn van 5 (werk)dagen aanvullende informatie verzameld bij verschillende bronnen en die intercollegiaal of multidisciplinair beoordeeld. Dit proces wordt Veiligheidsbeoordeling (voorheen Triage) genoemd.
- Vervolgstappen bepaald en gerealiseerd:
 - Direct beëindigen bemoeienis: de beoordeling van een melding kan als uitkomst hebben dat er geen zorgen zijn over de veiligheid van betrokkenen en verdere bemoeienis van Veilig Thuis, lokale teams of een collega-organisatie niet nodig is.
 - Direct overdragen: als de veiligheidsbeoordeling uitwijst dat een casus qua aard en ernst kan worden opgepakt door een lokaal team of bestaande hulpverlening die al bij het gezin betrokken is, vindt direct overdracht plaats.
 - VT-inzet zonder onderzoek (Voorwaarden en Vervolg): als er aanwijzingen zijn voor een acute en/of structurele onveiligheid, en als de direct betrokkenen voldoende bereid en in staat zijn om samen te werken aan het herstel van de veiligheid en daarbij zo nodig hulp te aanvaarden, dan stelt Veilig Thuis veiligheidsvoorwaarden op in overleg met de betrokkenen en professionals, en draagt de casus daarna over, in veel gevallen naar een (gespecialiseerde) hulpverlener.
 - VT-inzet met onderzoek: als de bevoegdheid en expertise van Veilig Thuis nodig zijn om helder te verkrijgen of sprake is van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling, en/of indien betrokkenen onvoldoende bereid of in staat zijn hulp te accepteren, voort Veilig Thuis onderzoek uit. In kaart wordt gebracht welke onderliggende problemen er zijn die moeten worden opgelost om tot duurzame veiligheid en herstel te komen. Vervolgens worden, net als bij Voorwaarden en Vervolg, veiligheidsvoorwaarden opgesteld en overgedragen.
 - Na opstelling van veiligheidsvoorwaarden en overdracht monitoren of de hulp op gang gekomen, of is voldaan aan de veiligheidsvoorwaarden, of deze hebben geleid tot directe veiligheid, of de stabiele veiligheid in voldoende mate is hersteld, of er voldoende aandacht voor herstel van de opgelopen schade is.

Gedurende 2019 is de organisatie voorbereid op het werken met de aangescherpte meldcode en het daarop aangepaste Handelingsprotocol Veilig Thuis.

Indicator	Realisatie 2018	Prognose Gewijzigde begroting 2019	Realisatie 2019
Aantal meldingen	8.434	8.500	10.392

Onderstaande tabellen toont de gerealiseerde hoeveelheden per gemeente, wel/niet hermelding en met/zonder kinderen.

Tabel 2

Het aantal ontvangen meldingen 2019

	Geen hermelding	Hermelding*	Eindtotaal	Relatief aandeel van het aantal meldingen waarbij sprake is van een hermelding
's-Gravenhage	4.790	1.346	6.136	22%
Delft	589	171	760	23%
Zoetermeer	959	277	1.236	22%
Rijswijk	434	120	554	22%
Westland	470	136	606	22%
Leidschendam-Voorburg	412	96	508	19%
Pijnacker-Nootdorp	254	86	340	25%
Wassenaar	110	37	147	25%
Midden-Delfland	56	11	67	16%
Buitenregio gemeenten	32	6	38	16%
Eindtotaal	8.106	2.286	10.392	22%

* Als van dezelfde casus meer dan één melding wordt gemaakt dan is sprake van een hermelding

Tabel 3

Het aantal ontvangen meldingen in 2019 met kinderen of zonder kinderen

	Met kinderen*	Zonder kinderen	Eindtotaal	Relatief aandeel van het aantal meldingen met kinderen
's-Gravenhage	4.729	1.407	6.136	77%
Delft	603	157	760	79%
Zoetermeer	1.057	179	1.236	86%
Rijswijk	427	127	554	77%
Westland	485	121	606	80%
Leidschendam-Voorburg	429	79	508	84%
Pijnacker-Nootdorp	283	57	340	83%
Wassenaar	115	32	147	78%
Midden-Delfland	61	6	67	91%
Buitenregio gemeenten	23	15	38	61%
Eindtotaal	8.212	2.180	10.392	79%

* Aan de casus verbonden minderjarige die op datum ontvangst melding jonger is dan 18 jaar.

Deze definitie is conform de richtlijn van het CBS en informatieprotocol VT.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Meldingen (structurele formatie)	€ 6.508.000
Meldingen (flexibele inzet)	€ 2.242.000
Vorbereiden+implementeren Meldcode (incidenteel)	€ 765.000

3 Huisverbod coördinatie

Wat hebben we bereikt?

Verhoging van de effectiviteit van huisverboden, door het overzicht te bewaren, ondersteuning te bieden en te zorgen voor afstemming op hetgeen de hulpverlenende, gemeentelijke en strafrechtelijke partijen uitvoeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod voerde Veilig Thuis de coördinatie uit. Veilig Thuis stelde het zorgadvies op voor gemeenten (lees: de burgemeester) over het (niet) verlengen van het huisverbod en ondersteunde procesregisseurs van gemeenten (behandeling van voorlopige voorzieningen en beroepszaken bij de rechtbank). De coördinatoren werkten samen met de andere partijen die betrokken zijn bij het huisverbod. Zij beoordeelden de veiligheidsafspraken en brachten hun expertise in. Op het Veiligheidshuis was een team van coördinatoren werkzaam ten behoeve van bovengenoemde taken en om de uitvoering van de hulpverlening door de Reclassering Nederland, Algemeen Maatschappelijk Werk en Crisisdienst Jeugd gedurende een huisverbod op elkaar af te stemmen.

Indicator	Realisatie 2018	Prognose Gewijzigde begroting 2019	Realisatie 2019
Aantal gecoördineerde huisverboden	onbekend	441	460

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Coördinatie huisverboden	€ 496.000

4 Voorlichting

Wat hebben we bereikt?

Met voorlichtingsactiviteiten is bijgedragen aan bewustwording, kennisoverdracht en het aanreiken van handelingsvaardigheden aan professionals op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Veilig Thuis gaf voorlichting aan professionals over de verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en over de eigen werkwijze. Doelen van de voorlichting waren verbetering van de signalering, ondersteunen van het werken volgens de meldcode en verbeteren van de samenwerking tussen Veilig Thuis en de samenwerkingspartners. De doelgroepen waren alle *professionals* die betrokken zijn bij de signalering en de aanpak waarbij de nadruk ligt op het onderwijs, de gezondheidszorg en het lokale veld.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Voorlichting	€ 15.000

2 Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GR

Het BBV schrijft onderstaande financiële kengetallen met toelichting voor zodat een oordeel kan worden gevormd over de financiële gezondheid van de GR.

Financiële kengetallen	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	2018	2019	2019
Solvabiliteitsratio	-1,24%	n.v.t.	99%
Structurele exploitatieruimte	-4,26%	n.v.t.	0,63%
Netto schuldquote	1,01%	n.v.t.	-0,89%

Toelichting solvabiliteitsratio

Definitie: eigen vermogen (reserves+resultaat) als percentage van het balanstotaal.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Een hoger percentage geeft een gunstiger situatie weer.

Verklaring waarde: De GR kan alle nabetalingsverplichtingen over 2019 aan de opdrachtnemer nakomen zonder eerst extra bijdragen van deelnemende gemeenten te verkrijgen.

Betekenis: De hierboven aangegeven situatie vloeit deels logisch voort uit de keus om bij een aantal de GGD-taken achteraf af te rekenen met de deelnemende gemeenten. Voor de VT-taken geldt dat tot nu toe met een flexibele schil wordt gewerkt die achteraf wordt afgerekend. In het verslagjaar 2019 kon hiervoor een restant reserve VT worden ingezet Zolang de bedrijfsvoering nog niet zo ver op orde is dat risico's adequaat kunnen worden gecalculeerd, wordt bij begrotingsvaststelling (nog) niet *vooraf* gevraagd om extra gemeentelijke bijdragen voor vorming van een weerstandsreserve.

Toelichting structurele exploitatieruimte

Definitie kengetal: saldo van structurele baten en lasten + saldo van structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves als percentage van de totale baten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Structureel evenwicht komt tot uiting in een structurele exploitatieruimte van 0%. Een hoger percentage geeft een gunstiger situatie weer.

Verklaring waarde: Er is sprake van structureel evenwicht maar nagenoeg geen structurele ruimte doordat de GR bijdragen van gemeenten volledig omzet in een vergoeding aan de opdrachtnemer en daarnaast nagenoeg niet over reserves beschikt.

Betekenis: Het geschatte beeld hangt samen met de mate van onzekerheid over de omvang van de Veilig Thuis opgave in combinatie met een behoedzaam begrotingsbeleid. De beperkte structurele begrotingsruimte betekent dat op termijn structurele bijstelling van structurele baten (verhoging) en/of lasten nodig kan zijn.

Toelichting netto schuldquote

Definitie kengetal: schuldenlast als percentage van eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een lager percentage geeft een gunstiger situatie weer.

Verklaring waarde: De GR GGD en VT Haaglanden heeft nagenoeg geen schulden; op de balans zijn slechts verschuldigde bedragen opgenomen naar aanleiding van de eindafrekening en – verrekening van de gemeente Den Haag. Maar ook amper eigen middelen.

Betekenis: Er is ook heel weinig druk op de exploitatie als gevolg van rentelasten en aflossingen. Dat is zichtbaar aan de zeer lage netto schuldquote; de fluctuatie daarvan heeft geen betekenis.

EMU-saldo

Definitie: Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de collectieve sector (Rijk, mede-overheden en sociale fondsen). GR-en zijn net als andere decentrale overheden verplicht om hun bijdrage aan het EMU-saldo te presenteren. Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo van de hele collectieve sector is macro genormeerd en is vertaald naar een referentiewaarde. De bedoeling is dat het individuele saldo dient niet lager is dan de referentiewaarde. Hieronder wordt voldaan.

Ontwikkeling EMU-saldo

	2018	2019	2020	2021	2022
EMU-SALDO	782-	586	291-	-	-
EMU-SALDO referentiewaarde 2019	1.254-	1.254-	1.254-	1.254-	1.254-
Vershil EMU-saldo & referentiewaarde	471	1.840	963	1.254	1.254

Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-	-	-	-	-
		Vaste Activa	Uitzettingen	-	-	-	-	-
		Vlottende Activa	Uitzettingen	23.128	23.528-	0	-	-
			Liquide middelen	250	250-	0	-	-
		Overlopende activa	243-	293	293-	-	-	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-	-	-	-	-
		Vlottende Passiva	Vlottende schuld	22.665	22.794-	2-	-	-
			Overlopende passiva	1.252	1.278-	-	-	-
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa								

2.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD

In de begroting 2019 stond een aantal risico's benoemd. Onderstaande tabel geeft deze risico's weer, of ze zich hebben voorgedaan en hoe ermee is omgegaan.

Risico	Voorgedaan	Omgang
Inwonersontwikkeling: Tot op heden zijn geen duidelijke afspraken over hoe om te gaan met de ontwikkeling van het aantal inwoners. Derhalve zijn de mogelijke effecten op de uit te voeren en bijhorende doorberekening niet meegenomen. Het niet meenemen van dit effect kan ertoe leiden dat de kwaliteit van de dienstverlening op den duur niet behouden kan worden.	Ja	Is in 2019 opgevangen binnen de bedrijfsvoering.
In de begroting zijn de lokale taken niet opgenomen. Mochten de lokale taken in de toekomst niet meer (of in veel mindere mate) worden afgenomen door de gemeenten dan wordt de basis voor bijvoorbeeld de crisisorganisatie kleiner. Voor de crisisorganisatie van de GGD wordt deels gesteund op de robuustheid van de GGD die mede gebaseerd is op de uitvoering van de lokale taken, welke buiten de verantwoordelijkheid van het AB worden verricht.	Nee	-
Indexering van kosten die in de praktijk hoger is dan de indexering waarmee op basis van de voorcalculatie rekening is gehouden.	Ja	In 2020 wordt besloten over extra vergoeding aan de opdrachtnemer voor de eenmalige uitkering van €750 per medewerker (verrekening cao lasten ad € 138.000).
Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden.	Ja	Is opgevangen met begrotingswijzigingen 2019 (Nieuw toezicht Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang)
Calamiteiten die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening bijvoorbeeld	Nee	-

uitbraak infectieziekten, maatschappelijke ontwikkelingen.		
Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn (bijv. cyberattack).	Nee	-
Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime.	Nee	-

2.1.3 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT

In onderstaand overzicht wordt de stand van zaken aangegeven van de risico's die werden gesignaleerd in de begroting 2019.

Risico	Voorgedaan	Omgang
Onvoldoende dekking vanuit rijksmiddelen voor impact van beleidswijziging meldingen.	Onbekend	De begroting 2019 is tussentijds bijgesteld waarbij de aannames zijn gehanteerd dat: - gevolgen autonome groei konden worden opgevangen door verhoging van de deelnemersbijdrage; - gevolgen aanscherping meldcode konden worden opgevangen door verhoging van centrumgemeente bijdragen vanuit extra middelen uit de Doeluitkering Vrouwenopvang.
Onvoldoende duidelijk en geen dekking. Impact van MDA++	Nee	Voor betrokkenheid van Veilig Thuis in MDA++ zijn niet begrote incidentele baten ontvangen vanuit de centrumgemeenten.
Onvoldoende dekking van de incidentele kosten van nieuwe huisvesting.	Nee	De herhuisvestingskosten blijken mee te vallen.
Onvoldoende capaciteit voor verwerking stijging productieaantallen.	Ja	Medio 2019 is de begroting verhoogd om het productieniveau van 2018 te kunnen opvangen. De instroom bleek nog hoger, wat heeft geleid tot een negatief rekeningresultaat.
Onzekerheid over dekking vanuit Regiovisie	Nee	Begin 2019 hebben de centrumgemeenten de bijdragen vanuit de Doeluitkering Vrouwenopvang i.h.k.v. de Regiovisie kenbaar gemaakt. Op basis daarvan is de begroting gewijzigd.
Onvoldoende vast personeel	Ja	In 2020 wordt besloten over eventuele extra vergoeding aan de opdrachtnemer c.q. verrekening overschrijding van het budget voor vast personeel.
Onvoldoende duidelijkheid over besparingen met Clavis	Ja	Bij begrotingswijziging is de vooraf ingeboekte besparing vervallen.
Indexering van kosten die in de praktijk hoger is dan de indexering waarmee op basis van de voorcalculatie rekening is gehouden.	Ja	In 2020 wordt besloten over extra vergoeding aan de opdrachtnemer voor de eenmalige uitkering van €750 per medewerker (verrekening cao lasten ad € 97.000).
Tot het moment dat de bedrijfsvoering VT en de opbouw van weerstandsvermogen in de GR op orde zijn, zal rekening worden gehouden met een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten die het mogelijk maakt om een flexibele schil in te zetten.	Ja	Het in de gewijzigde begroting 2019 opgenomen flexibele budget is volledig benut. Daarenboven is een overschrijding opgetreden die in de jaarrekening wordt verantwoord.
Calamiteiten in de dienstverlening.	Nee	
Calamiteiten in de bedrijfsvoering.	Nee	
Veranderingen in (interpretatie van) het fiscale regime.	Nee	

2.2 Bedrijfsvoering

2.2.1 Bedrijfsvoering GR

Bij de vaststelling van de begroting heeft het GR-bestuur in reactie op zienswijzen van raden diverse toezeggingen gedaan over opvolging van die zienswijzen. Onderstaand overzicht geeft kort de stand van zaken weer.

	Algemeen	Stand van zaken
1	Verdere technische verbetering planning & control stukken t.b.v. transparantie en inzichtelijkheid P&C.	Gereed. Verbeterpunten zijn betrokken bij de voorbereiding van de Jaarstukken 2019 en Begroting 2021.
2	Notitie Overheadharmonisatie t.b.v. uniformiteit en transparantie.	Stappen gezet, nog niet gereed. De opdrachtnemer heeft aangegeven een hogere vaste overhead-vergoeding nodig te vinden. Er is geen afgestemde notitie tot stand gekomen die de gewenste uniformiteit en transparantie van kosten-toerekening biedt. Met opdrachtnemer is afgesproken in 2020 een voorstel te voorzien van een accountantstoets op verifieerbaarheid en getrouwheid.
3	Notitie Risicobeleid en Weerstands-vermogen i.r.t. principe begroting=rekening.	Gereed. In de Voorjaarsbrief is een beleidslijn opgenomen die tegemoet komt aan de zienswijzen en uitgangspunt is voor de Begroting 2021.
4	Quick wins mogelijke samenwerking tussen GGD en VT.	Stappen gezet, nog niet gereed. VT is verhuisd naar de GGD-hoofdlocatie. In de Begroting 2021 is het voornemen tot verdere samenwerking opgenomen.
5	Verbeterde actieve bewaking uitgavenontwikkeling. Stringent en zuinig met middelen. Tussentijdse rapportages en verantwoording.	Stappen gezet, nog niet gereed. In het bestuur en met de opdrachtnemer zijn structurele en sluitende afspraken gemaakt over informatievoorziening. De tussentijdse financiële beheersing is nog in ontwikkeling.
6	Rapportage m.b.t. Reserve GGD ZHW, Reserve ASG en Liquidatiesaldo STOJAH.	Niet gereed. Het is niet gelukt om van de opdrachtnemer de benodigde informatie te verkrijgen en te verwerken in de Jaarstukken 2019. Deze informatie moet alsnog beschikbaar komen voor definitieve besluitvorming over begrotingwijziging 2020 en begroting 2021
	GGD	Stand van zaken
1	GGD Visie, startnotitie.	Stappen gezet, nog niet gereed. De startnotitie is in 2019 opgeleverd. De planning om na zomerreces 2020 de visie vast te stellen schuift door de Coronacrisis op.
2	Opvolging Doelmatigheid onderzoek (DMO) GGD.	Niet gereed. De uitkomsten van het DMO Indirecte kosten GGD zouden worden betrokken bij Notitie Overheadharmonisatie (zie Alg.2). Over te maken keuzes n.a.v. het DMO Epidemiologie en Gezondheidsbevordering is het gesprek nog gaande.
3	Verdere verbetering resultaatindicatoren in GGD begroting en ontwikkeling resultaatgericht werken.	Stappen gezet, nog niet gereed. Resultaatgerichtheid GGD is aspect van het visietraject GGD. Bij het opstellen van de Beleidsbegroting 2021 is extra aandacht besteed aan de indicatoren.
4	Vormgeven heldere werkwijze m.b.t. onderbouwing en vaststelling tarieven en omgaan met stijging inwonertal.	Stappen gezet, nog niet gereed. In de Begroting 2021 zijn tarieven voor P*Q taken opgenomen en is voor enkele taken eenmalige uitbreiding geraamd. Een generiek voorstel m.b.t. omgaan met stijging inwonertal volgt voor de volgende voorjaarsbrief (feb 2021).
	Veilig Thuis	Stand van zaken
1	Tijdige, juiste en volledige Voortgangsrapportage VT. Bewaken Implementatie aangescherpte meldcode en ontwikkeling gedifferentieerde casusmonitoring VT.	Stappen gezet, nog niet gereed. Verbeteringen in frequentie en kwaliteit van tussenrapportages zijn geborgd in afspraken. De ontwikkeling van de informatievoorziening heeft de volle aandacht. In april 2020 kwam een eerste monitor beschikbaar.
2	Bestuurlijk richting aan ketenafspraken VT en werkwijze VT.	Stappen gezet, nog niet gereed. Vanaf eind 2019 vindt afstemming plaats tussen centrumgemeenten (regie op ketenverbeteringen Regiovisie) en GR-bestuur (inzet VT).
3	Bewaking effecten verdeelsleutel VT i.r.t.de centrumgemeentegelden (DUVO-middelen) en zo nodig evaluatievoorstel.	Stappen gezet, nog niet gereed. In de Voorjaarsbrief van de GR is opgenomen dat integrale afweging van extra middeleninzet in de keten (binnen en buiten Veilig Thuis) wordt nagestreefd. Deze afweging wordt expliciet betrokken bij de begrotingswijziging 2020 en begroting 2021.
4	Inzicht in gevolgen Huisvesting VT.	Niet gereed. Dit loopt mee in de Notitie Overhead, als aandachtspunt bij uitwerking van de kostentoerekeningsmethodiek (zie Alg.2).

2.2.2 Bedrijfsvoering GGD

Privacybescherming

In 2019 heeft de GGD op het gebied van de AVG en VIM goede voortgang geboekt. Toch is er voor dit thema blijvend aandacht nodig. In dat kader is door de gemeente Den Haag/ dienst OCW een strategisch kader opgesteld en is de samenwerking tussen de gemeente Den Haag/ dienst OCW en de uitvoerende onderdelen (GGD, VT en JMO) verder versterkt om op een efficiënte manier privacy beleid te implementeren.

2.2.3 Bedrijfsvoering VT

Het afgelopen jaar is geïnvesteerd in het verbeteren van de stuurinformatie van operationele sturing. Hiermee kan beter gestuurd worden op de kwaliteit en productiviteit van verschillende teams.

In 2020 wordt een rapportage ontwikkeld waarmee samen met ketenpartners gestuurd kan worden op de effectiviteit van gezamenlijke inspanningen.

Om mee te kunnen bewegen met het stijgende werkaanbod heeft in 2019 een aanbesteding plaatsgevonden voor de inhuur van maatschappelijk werkers.

In 2019 is Veilig Thuis verder ingebed in de gemeente den Haag en is de bedrijfsvoering verder versterkt, bijvoorbeeld op het gebied van arbo-en verzuimbeleid, werving en ondersteuning op juridisch en financieel advies. Daarnaast heeft in 2019 de verhuizing van de locatie den Haag naar het Westeinde plaatsgevonden.

In 2019 heeft een succesvolle pilot plaats gevonden om de performance van het systeem Clavis te verbeteren, de aanpassingen worden in 2020 in de productieomgeving doorgevoerd. In 2020 wordt daarnaast ingezet op het vergroten van de gebruikersvriendelijkheid van het systeem zodat minder tijd aan registratie besteed hoeft te worden.

In 2020 zal het capaciteitsmodel dat als basis voor de begroting gebruikt verder worden doorontwikkeld.

Deel 2 Jaarrekening van de GR

Leeswijzer

Deze jaarrekening bestaat uit drie onderdelen.

In Hoofdstuk 1 worden de baten en lasten van de GR en het financiële resultaat voor de Regionale GGD-taken en Veilig Thuis gepresenteerd.

Hoofdstuk 2 toont de financiële positie de GR door middel van de Balans met toelichting.

Hoofdstuk 3 bevat diverse bijlagen waaronder de nacalculatie van de deelnemersbijdragen over 2019 en overzichten van baten en lasten naar taakvelden.

1 Baten en lasten

1.1 Overzicht van baten en lasten

Het totale overzicht van baten en lasten van de GR is als volgt.

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Primaire begroting	Actuele begroting	Realisatie 2019	Verschil
Programma Regionale GGD-taken				
Baten	17.564	17.962	18.316	354
Lasten	-13.522	-13.794	-13.974	-180
Saldo	4.042	4.168	4.342	174
Onvoorzien (baten minus lasten)	0	0	-15	-15
Totaal saldo baten en lasten	4.042	4.168	4.327	159
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	0	0	0
Totaal programma Regionale GGD-taken	4.042	4.168	4.109	159
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.992	14.042	14.091	49
Lasten	-7.901	-11.366	-11.330	36
Saldo	3.091	2.676	2.761	85
Onvoorzien (baten)	0	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.091	2.676	2.761	85
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	1.083	765	-318
Totaal programma Veilig Thuis	3.091	3.759	3.526	-233
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.042	-4.168	-4.121	47
Lasten Veilig Thuis	-3.091	-3.759	-3.759	0
Totaal programma Overhead	-7.133	-7.927	-7.880	47
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	0	0	206	206
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	0	0	-233	-233
Totaal GR GGD en Veilig Thuis	0	0	-27	-27

Specificatie van het resultaat

Baten Regionale GGD-taken	18.318	
Lasten Regionale GGD-taken (programma incl. onvoorzien + overhead)	-18.110	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-talen		206
Baten Veilig Thuis	14.091	
Lasten Veilig Thuis (programma incl. onvoorzien + overhead)	-15.089	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		-998
Saldo financiële baten en lasten i.c. onttrekking reserve VT		765
Resultaat GR GGD & Veilig Thuis voor bestemming		-27
Voorstel tot onttrekking aan reserve VT		233
Resultaat GR GGD & Veilig Thuis na bestemming		206

Onderstaand is kort toegelicht hoe de resultaten uit bedrijfsvoering zijn ontstaan.

Afrekening Toezicht op de Kinderopvang (teruggave voorschot)	283	
Afrekening Taken Wet op de Lijkbezorging (bijbetaling)	-62	
BTW op bijbetaling Taken Wet op de Lijkbezorging	-15	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-taken		206
Afrekening Meldingen (flexibele inzet)	-233	
Afrekening Voorbereiding+implementatie aangescherpte meldcode	318	
Bevoorschotting Voorbereiding+implementatie aangescherpte meldcode	-1.083	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		-998

Gebeurtenissen na balansdatum

Mogelijke verrekening van tekorten van de opdrachtnemer

Van belang is om te vermelden dat de GR-resultaten worden beïnvloed door afspraken over vergoedingen in de dienstverleningsovereenkomst tussen de GR en opdrachtnemer Gemeente Den Haag. Behoudens de hierboven genoemde afrekeningen worden verschillen in de exploitatie van de opdrachtnemer niet achteraf afgerekend. De opdrachtnemer kan daardoor op de dienstverlening een tekort of overschot overhouden ten opzichte van de afgesproken vergoeding. De opdrachtgever sloot 2019 bepaalde budgetten af met een tekort en stelt aan de GR voor om hiervoor een aanvullende vergoeding te verkrijgen, met een beroep op de risicobepalingen in de dienstverleningsovereenkomst (zie bijlage 3.1.1). Dit heeft geen invloed op het rekeningresultaat 2019 van de GR. Over deze zogenaamde verrekenningsvoorstellen (voor een totaalbedrag van €1.179.970) wordt in 2020 besloten met mogelijke financiële gevolgen in het boekjaar 2020.

Financiële impact Coronavirus

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Door het virus doen zich belangrijke gebeurtenissen voor na balansdatum maar voor vaststelling van de jaarstukken, waarvan de financiële effecten onzeker (maar materieel) zijn. De Commissie BBV heeft daarom aangegeven dat deze gebeurtenis in de jaarrekening 2019 moet worden toegelicht.

Met name de voortgang van de begrote GGD-taken wordt ernstig verstoord doordat de capaciteit van de GGD nagenoeg volledig nodig is voor activiteiten ter bestrijding van het Corona-virus. Naast de grote personele inzet die mogelijk extra beloningen wenselijk maken, is ook specifieke inhuur nodig. Een belangrijk financieel gevolg is ook het wegvallen van derdenbijdragen zoals voor Reizigersadvies en – vaccinatie, en het wegvallen van verwachte gemeentelijke bijdragen voor p*q taken (met name Toezicht op de kinderopvang). De GGD houdt de extra uitgaven en inkomstendervingen nauwlettend bij en rapporteert daarover aan het GR-bestuur. De omvang van de financiële gevolgen hangt sterk af van de duur van de Coronacrisis. Zowel de opdrachtnemer als de Directeur Publieke Gezondheid en het GR-bestuur spannen zich, met de VNG en de gezamenlijke GGD-en, in om financiële compensatie door de rijksoverheid te bewerkstelligen.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hierna volgt een toelichting op de baten en lasten met meer gedetailleerde uitsplitsing van:

- 1.2 programma Regionale GGD-taken;
- 1.3 programma Veilig Thuis;
- 1.4 overhead.

1.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken

Tabel GGD1: Overzicht baten en lasten regionale GGD-taken (bedragen X €1.000 afgerond)

Programma GGD	Actuele begroting		Realisatie		Verschil
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
GR GGD basis					
Deelnemersbijdragen	11.960		11.961		1
Bijdragen derden	3.534		3.235		-299
Incidentele bijdrage derden	0		530		530
1 Epidemiologie		721		734	-13
2 Gezondheidsbevordering		778		959	-181
3 Beleidsadvies		644		644	0
4 Preventieve ouderengezondheidszorg		0		0	0
5 Regeling onverzekerden		0		0	0
6 Algemene infectieziektebestrijding		1.468		1.636	-168
7 Tuberculosebestrijding		1.286		1.590	-304
8 Bevordering seksuele gezondheid		2.728		2.608	120
9 Medische milieukunde		527		553	-26
10 Technische Hygiënezorg		179		193	-14
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises		232		220	12
13 Toezicht op de kinderopvang		1.481		1.198	283
14 Inspectie tatoeages & piercings		21		36	-15
17 Directeur Publieke Gezondheid		928		925	3
18 GGD: zorginstelling		619		489	130
19 Publieksinformatie		177		0	177
Totaal GR GGD basistaken	15.494	11.789	15.726	12.003	236
GR GGD plus					
Deelnemersbijdragen	532		532		0
Bijdragen derden	1.936		2.058		122
Incidentele bijdrage derden					0
11 Reizigersadvies en -vaccinatie		1.539		1.696	-157
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		35		0	35
16 Taken wet op de lijkbezorging		431		493	-62
Totaal GR GGD plustaken	2.468	2.005	2.590	2.189	-62
Onvoorzien	0	0	112	127	-15
Totaal GGD onvoorzien	0	0	112	127	-15
Totaal programma GGD	17.962	13.794	18.428	14.319	159

Verschillen tussen begroting en realisatie groter dan €25.000, en posten waarbij voor de GR een resultaat ontstaat, worden hierna toegelicht.

Bijdragen derden

Bijdragen derden basispakket	Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Tuberculosebestrijding	54.000	70.000	16.000
Bevordering seksuele gezondheid	2.766.000	2.607.995	-158.005
Inzet bij rampenopvang	100.000	87.948	-12.052
Inspectie tatoeages & piercings	21.000	36.257	15.257
GGD: zorginstelling	130.000	-	-130.000
Overhead & huisvesting	463.000	433.000	-30.000
Totaal basispakket	3.534.000	3.235.200	-298.800
Bijdragen derden pluspakket	Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Reizigersadvies en vaccinatie	1.538.000	1.695.558	157.558
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	35.000	-	-35.000
Overhead & huisvesting	363.000	362.000	-1.000
Totaal pluspakket	1.936.000	2.057.558	121.558

Bijdragen derden basispakket	Toelichting
Bevordering seksuele gezondheid	Bij het aanleveren van de eindafrekening van de Gemeente Den Haag zijn de op dat moment bekende realisatie standen gebruikt. Uit de accountantscontrole van de ASG subsidie is gebleken dat de afrekening voor de labonderzoeken 2019 nog niet was opgenomen (in 2019 zijn meer labonderzoek uitgevoerd dan begroot). Derhalve wordt momenteel een resultaat gepresenteerd. Met de nog door te voeren correctie van de eindafrekening zal dit resultaat naar nul gaan.
GGD: zorginstelling	Vanaf 1 januari 2019 zijn artsen Maatschappij & Gezondheid (M&G) in opleiding niet meer in dienst van de GGD, maar van de Stichting beroepsopleiding huisartsen (SBOH). Hierdoor verschuiven de baten en kosten van de GGD naar de SBOH. Per saldo is dit kostenneutraal.
Overhead & huisvesting	Divers
Bijdragen derden pluspakket	Toelichting
Reizigersadvies en vaccinatie	De realisatie van het aantal consulten en vaccinaties is hoger dan verwacht. Hierdoor zijn de ontvangen baten hoger dan begroot.
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	Dit betreft een technisch verschil. De ontvangen baten voor deze taak komen uit een andere dienst van de Gemeente Den Haag. Wegens voorschriften worden interne baten verantwoord als negatieve lasten. Zo ook in de eindafrekening aan de GR. Per saldo is dit kostenneutraal.

Incidentele bijdragen derden

Incidentele bijdragen derden basispakket	Toelichting
Epidemiologie	12.500 Divers
Gezondheidsbevordering	4.370 Divers
Algemene infectieziektebestrijding	167.991 Voor deze taak zijn incidenteel extra externe middelen ontvangen vanwege het uitvoeren van diverse projecten o.a. inzet kwartiermakers voor het regionaal zorgnetwerk ABR en ondersteuning aan het Provinciaal Overleg Infectieziekten.
Tuberculosebestrijding	304.174 De incidentele baten ontstaan om drie redenen: 1) De GGD fungeert voor het Regionale Expertise Centrum (REC) als kassier. Lasten die gemaakt

		worden voor het uitvoeren van het REC worden gedurende het jaar voorgeschoten en daarna in rekening gebracht bij de drie overige regio GGD-en. Dit is per saldo kostenneutraal.
		2) De GGD fungeert voor het GGD Holland Midden (HM) als kassier voor de uitvoer van onderzoeken bij het DJI. Lasten die gemaakt worden voor het uitvoeren van GGD HM worden gedurende het jaar voorgeschoten en daarna in rekening gebracht bij GGD HM. Dit is per saldo kostenneutraal.
		3) Incidentele inkomsten verzekerde zorg vanwege een hoger aantal uitgevoerde screenings en gemaakte foto's. De kosten hiervoor worden vergoed door zorgverzekeraars.
Medische milieukunde	26.205	Voor de inventarisatie van de wensen in het kader van de omgevingswet is de GGD in 2019 met alle gemeente in gesprek gegaan. Hierdoor zijn incidenteel extra kosten gemaakt. Om deze extra kosten te dekken is incidenteel een onttrekking gedaan vanuit een bedrijfsvoering reserve van de GGD.
Technische Hygiënezorg (THZ)	13.891	Divers
Algemene GGD kosten	901	Divers
530.032		

2 Gezondheidsbevordering

2 Gezondheidsbevordering		Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	778.000	955.000	177.000
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	4.370	4.370
	Totaal baten voor de GR	778.000	959.370	181.370
Lasten	Kosten personeel	696.000	837.776	141.776
	Kosten overige goederen en diensten	82.000	145.753	63.753
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	778.000	983.529	205.529
	Opdrachtnemer legt toe	0	-24.159	-24.159
	Totaal lasten voor de GR	778.000	959.370	181.370
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €181.370 tussen begroting en realisatie is voornamelijk ontstaan doordat de baten en lasten voor de taak Publieksinformatie door de opdrachtnemer niet afzonderlijk, maar als deel van de taak Gezondheidsbevordering zijn verantwoord. Als gevolg hiervan ontstaat op de taak Publieksinformatie een verschil van €177.000.

6 Algemene infectieziektebestrijding

6 Algemene infectieziektebestrijding		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	1.468.000	1.468.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	167.991	167.991
	Totaal baten voor de GR	1.468.000	1.635.991	167.991
Lasten	Kosten personeel	1.401.000	1.533.982	132.982
	Kosten overige goederen en diensten	67.000	133.414	66.414
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	1.468.000	1.667.396	199.396
	Opdrachtnemer legt toe	0	-31.405	-31.405
	Totaal lasten voor de GR	1.468.000	1.635.991	167.991
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €167.991 tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat extra inzet is gepleegd bij het uitvoeren van diverse projecten o.a. inzet kwartiermakers voor het regionaal zorgnetwerk Antibiotica resistentie (ABR) en ondersteuning aan het Provinciaal Overleg Infectieziekten. Hier tegenover is voor €167.991 meer aan bijdragen van derden ontvangen waardoor dit voor de GR budgettair neutraal is.

7 Tuberculosebestrijding

7 Tuberculosebestrijding		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	1.216.000	1.216.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	70.000	374.174	304.174
	Totaal baten voor de GR	1.286.000	1.590.174	304.174
Lasten	Kosten personeel	978.000	850.019	-127.981
	Kosten overige goederen en diensten	308.000	785.176	477.176
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	1.286.000	1.635.195	349.195
	Opdrachtnemer legt toe	0	-45.021	-45.021
	Totaal lasten voor de GR	1.286.000	1.590.174	304.174
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €304.174 tussen begroting en realisatie is primair ontstaan doordat de GGD voor zowel het Regionale Expertise Centrum (REC) als GGD HM (specifiek verrichting voor de DJI) fungeert als kassier. Lasten die gemaakt worden voor het uitvoeren van het REC worden gedurende het jaar voorgesloten en daarna in rekening gebracht bij de drie overige regio GGD-en. Dit is per saldo kostenneutraal.

8 Bevordering seksuele gezondheid

8 Bevordering seksuele gezondheid		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	2.728.000	2.607.995	-120.005
	Totaal baten voor de GR	2.728.000	2.607.995	-120.005
Lasten	Kosten personeel	1.295.000	1.097.045	-197.955
	Kosten overige goederen en diensten	1.433.000	1.510.245	77.245
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	2.728.000	2.607.290	-120.710
	Opdrachtnemer houdt over	0	705	705
	Totaal lasten voor de GR	2.728.000	2.607.995	-120.005
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €120.005 tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat bij het aanleveren van de eindafrekening van de Gemeente Den Haag de op dat moment bekende standen zijn gebruikt. Uit de accountantscontrole van de ASG subsidie is gebleken dat de eindafrekening voor de labonderzoeken nog niet was opgenomen (in 2019 zijn meer labonderzoek uitgevoerd dan begroot). In de tabel is er sprake van een resultaat van € 120.005. Met de nog door te voeren correctie van de eindafrekening met de subsidieverstrekker zal dit resultaat naar nul gaan.

9 Medische milieukunde

9 Medische milieukunde		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	527.000	527.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	26.205	26.205
	Totaal baten voor de GR	527.000	553.205	26.205
Lasten	Kosten personeel	512.000	482.398	-29.602
	Kosten overige goederen en diensten	15.000	85.104	70.104
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	527.000	567.502	40.502
	Opdrachtnemer legt toe	0	-14.297	-14.297
	Totaal lasten voor de GR	527.000	553.205	26.205
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €26.205 tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat de GGD in 2019 extra kosten heeft gemaakt voor de inventarisatie van de wensen van de gemeenten in het kader van de Omgevingswet. Om deze extra kosten te dekken is incidenteel een onttrekking gedaan vanuit een bedrijfsvoering reserve van de uitvoeringsorganisatie, waardoor dit voor de GR budgettair neutraal is.

13 Toezicht op de kinderopvang

13 Toezicht op de kinderopvang		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	1.481.000	1.481.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	1.481.000	1.481.000	0
Lasten	Kosten personeel	1.466.000	1.025.900	-440.100
	Kosten overige goederen en diensten	15.000	251.139	236.139
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	1.481.000	1.277.039	-203.961
	Opdrachtnemer legt toe	0	-79.039	-79.039
	Totaal lasten voor de GR	1.481.000	1.198.000	-283.000
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	283.000	283.000

Het verschil van €283.000 tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat er voor de taak Toezicht Kinderopvang in 2019 minder inspecties zijn uitgevoerd dan in de opgave aan het begin van het jaar was opgenomen/begroot. Dit komt onder andere doordat dat de opgave te hoog is ingeschat. Het feit dat er minder inspecties zijn uitgevoerd dan begroot resulteert in een afrekening met (teruggave aan) de GR van € 283.000.

18 GGD: zorginstelling

18 GGD: zorginstelling		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	489.000	489.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	130.000	0	-130.000
	Totaal baten voor de GR	619.000	489.000	-130.000
Lasten	Kosten personeel	331.000	296.361	-34.639
	Kosten overige goederen en diensten	288.000	46.716	-241.284
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	619.000	343.077	-275.923
	Opdrachtnemer houdt over	0	145.923	145.923
	Totaal lasten voor de GR	619.000	489.000	-130.000
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €130.000 tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat vanaf 1 januari 2019 artsen Maatschappij & Gezondheid (M&G) in opleiding niet meer in dienst van de GGD zijn, maar van de Stichting beroepsopleiding huisartsen (SBOH). Hierdoor verschuiven de baten en kosten van de GGD naar de SBOH. Per saldo is dit kostenneutraal.

19 Publieksinformatie

19 Publieksinformatie		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	177.000	0	-177.000
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	177.000	0	-177.000
Lasten	Kosten personeel	177.000	0	-177.000
	Kosten overige goederen en diensten	0	0	0
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	177.000	0	-177.000
	Opdrachtnemer houdt over of legt toe	0	0	0
	Totaal lasten voor de GR	177.000	0	-177.000
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €177.000 tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat de gerealiseerde baten en lasten door de opdrachtnemer niet afzonderlijk zijn verantwoord, maar opgenomen bij de taak Gezondheidsbevordering.

11 Reizigersadvies en -vaccinatie

11 Reizigersadvies en -vaccinatie		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	1.539.000	1.695.558	156.558
	Totaal baten voor de GR	1.539.000	1.695.558	156.558
Lasten	Kosten personeel	922.000	768.277	-153.723
	Kosten overige goederen en diensten	617.000	1.017.028	400.028
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	1.539.000	1.785.305	246.305
	Opdrachtnemer legt toe	0	-89.747	-89.747
	Totaal lasten voor de GR	1.539.000	1.695.558	156.558
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €156.558 tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat de realisatie van het aantal consulten en vaccinaties in 2019 hoger was dan vooraf verwacht. Hier tegenover is voor €156.558 meer aan bijdragen van derden ontvangen waardoor dit voor de GR budgettair neutraal is.

15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen

15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	35.000	0	-35.000
	Totaal baten voor de GR	35.000	0	35.000
Lasten	Kosten personeel	30.000	38.430	8.430
	Kosten overige goederen en diensten	5.000	-29.895	-34.895
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	35.000	8.535	-26.465
	Opdrachtnemer legt toe	0	-8.535	-8.535
	Totaal lasten voor de GR	35.000	0	-35.000
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €35.000 tussen begroting en realisatie is ontstaan door een technisch verschil. De ontvangen baten voor deze taak komen uit een andere dienst van de Gemeente Den Haag. Wegens voorschriften worden interne baten verantwoord als negatieve lasten. Zo ook in de eindafrekening aan de GR. Per saldo is dit kostenneutraal.

16 Taken Wet op de lijkbezorging

16 Taken wet op de lijkbezorging		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	431.000	431.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	431.000	431.000	0
Lasten	Kosten personeel	401.000	455.013	54.013
	Kosten overige goederen en diensten	30.000	39.319	9.319
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	431.000	494.332	63.332
	Opdrachtnemer legt toe	0	-1.332	-1.332
	Totaal lasten voor de GR	431.000	493.000	62.000
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	-62.000	-62.000

Het verschil van €62.000 tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat de gerealiseerde hoeveelheid hoger was dan begroot. Het feit dat er meer is gerealiseerd dan begroot resulteert in een afrekening met (nabetaling door) de GR van € 62.000.

Toelichting onvoorziene baten en lasten regionale GGD-taken

De btw op de taak lijkschouw is niet begroot. Er is wel een voorschot in rekening gebracht door en vooruitbetaald aan de Gemeente Den Haag. Deze vooruitbetaling is gedekt door een extra voorschot op de bijdragen bij de regiogemeenten in rekening te brengen.

1.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis

Tabel VT1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

Taken programma Veilig Thuis	Actuele begroting		Realisatie		Verschil
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
Centrumgemeentegelden	4.307		4.307		0
Deelnemersbijdragen	9.735		9.735		0
Incidentele bijdrage derden			49		49
Advies		832		832	0
Meldingen (structurele formatie)		6.506		6.508	0
Meldingen (flexibele inzet)		2.009		2.242	-233
Voorbereiden+implementeren Meldcode (incidenteel)		1.083		765	318
Coördinatie huisverbod		447		496	-49
Voorlichting		15		15	0
Indirecte lasten		474		474	0
Totalen	14.042	11.366	14.091	11.330	85
Toevoeging (-)/onttrekking reserve (+)	1.083		765		-318
Totaal programma Veilig Thuis	15.125	11.366	14.856	11.823	-233

Verschillen tussen begroting en realisatie groter dan €25.000, en posten waarbij voor de GR een resultaat ontstaat, worden hierna toegelicht.

Incidentele bijdragen derden

Het verschil van €49.000 is ontstaan door een samenwerkingspilot MDA++ tussen de centrumgemeenten Delft en Den Haag, die gestart is in april 2018. Binnen deze pilot wordt gebruik gemaakt van VTH-functionarissen die werkzaamheden uitvoeren voor MDA++. De baten van € 49.000 is de afrekening die plaats heeft gevonden tussen VTH en centrumgemeenten Delft over de boekjaren 2018 en 2019.

Meldingen

Meldingen (flexibele inzet)		Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	2.009.000	2.009.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	2.009.000	2.009.000	0
Lasten	Kosten personeel	0	0	0
	Kosten overige goederen en diensten	2.009.000	2.242.442	233.442
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	2.009.000	2.242.442	233.442
	Opdrachtnemer houdt over of legt toe	0	0	0
	Totaal lasten voor de GR	2.009.000	2.242.442	233.442
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	-233.442	-233.442

Het verschil van €233.442 tussen begroting en realisatie is ontstaan door toename van het aantal meldingen. Volgens de cijfers van 2019 komt de instroom van het aantal meldingen boven de 10.000 uit (was begroot 8.460 meldingen). Dit is opgevangen met externe inhuur (flexibele schil). Dit budget wordt conform de uitvoeringsovereenkomst achteraf afgerekend met de GR.

	Voorbereiden+implementeren Meldcode (inc.)	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	1.083.000	1.083.000	0
	Totaal baten voor de GR	1.083.000	1.083.000	0
Lasten	Kosten personeel	1.083.000	0	-1.083.000
	Kosten overige goederen en diensten	0	764.755	764.755
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	1.083.000	764.755	-318.245
	Opdrachtnemer houdt over of legt toe	0	0	0
	Totaal lasten voor de GR	1.083.000	764.755	-318.245
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	318.245	318.245

Het verschil van €318.245 tussen begroting en realisatie is ontstaan door een overschot op de in 2018 extra ontvangen en in een reserve ondergebrachte DUVO middelen ad €1,083 mln. Dit bedrag is in 2019 beschikbaar gesteld voor de voorbereiding en implementatie van de aangescherpte meldcode. In 2019 zijn onder meer de volgende zaken uit dit budget gedekt: trainingen met betrekking tot de nieuwe meldcode en ICT lasten die betrekking hebben op het implementeren van de nieuwe meldcode. Verder is er actief gebruik gemaakt om nieuwe mensen te werven en deze te voorzien van hardware. Het overschot gaat conform de uitvoeringsovereenkomst terug naar de GR.

Coördinatie huisverbod

	Coördinatie huisverbod	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	447.000	447.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	48.655	48.655
	Totaal baten voor de GR	447.000	495.655	48.655
Lasten	Kosten personeel	447.000	445.398	-1.602
	Kosten overige goederen en diensten	0	58.558	58.558
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	447.000	503.956	56.956
	Opdrachtnemer houdt over of legt toe	0	-8.301	-8.301
	Totaal lasten voor de GR	447.000	495.655	48.655
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €48.655 tussen begroting en realisatie is ontstaan door medewerking aan de MDA++ pilot. Deze extra inzet is betaald uit niet begrote ontvangsten van derden en daardoor budgettair neutraal.

1.4 Toelichting baten en lasten van overhead

Tabel GR2: Overzicht baten en lasten overhead (bedragen x €1.000 afgerond)

Pijlers en taken programma Overhead	Actuele begroting		Realisatie		Verschil
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
Totaal overhead GGD		4.168		4.121	47
Overhead GR GGD basis		3.705		3.658	47
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		1.285		3.658	47
20 Overheadtoeslag		2.420			
Overhead GR GGD plus		463		463	0
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		82		463	0
20 Overheadtoeslag		381			
Totaal overhead Veilig Thuis		3.759		3.759	0
20 Indirecte kosten VT (BBV Overhead)		1.368		1.218	150
20 Overheadtoeslag		2.391		2.541	-150
Totaal programma Overhead		7.927		7.980	47

Verschillen tussen begroting en realisatie groter dan €25.000, en posten waarbij voor de GR een resultaat ontstaat, worden hierna toegelicht.

Overhead regionale GGD-basistaken

Overhead GR GGD basis		Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	3.220.000	3.225.000	5.000
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	485.000	433.000	-52.000
	Totaal baten voor de GR	3.705.000	3.658.000	-47.000
Lasten	Kosten personeel	1.285.000	2.114.964	829.964
	Kosten overige goederen en diensten	2.420.000	1.588.096	-831.904
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	3.705.000	3.703.060	-1.940
	Opdrachtnemer legt toe	0	-45.060	-45.060
	Totaal lasten voor de GR	3.705.000	3.658.000	-47.000
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

Het verschil van €47.000 tussen begroting en realisatie ontstaat door de toerekening van overhead gepresenteerd in de eindafrekening van de Gemeente Den Haag. Dit komt toe aan de opdrachtnemer waardoor dit voor de GR budgettair neutraal is.

Indirecte kosten en Overheadtoeslag Veilig Thuis

Indirecte kosten en Overhead GR Veilig Thuis		Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Baten	Deelnemersbijdragen	3.759.000	3.759.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer			0
	Totaal baten voor de GR	3.759.000	3.759.000	0
Lasten	Kosten personeel	1.368.000	1.218.291	-149.709
	Kosten overige goederen en diensten	2.391.000	2.863.088	472.099
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	3.759.000	4.081.379	322.379
	Opdrachtnemer legt toe		-322.379	-322.379
	Totaal lasten voor de GR	3.759.000	3.759.000	0
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

In de eindverantwoording van de opdrachtnemer zijn de indirecte kosten VT (dat is decentrale overhead) en de overheadtoeslag (voor OCW- en DH-brede overhead) anders uitgesplitst dan in de GR-begroting. Dit maakt een toelichting op de afzonderlijke lasten onmogelijk. Er heeft een verschuiving van €149.709 plaatsgevonden tussen deze twee budgetten. Een overschot of tekort op deze budgetten worden niet afgerekend met de GR.

1.5 Overige toelichtingen op baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft niet de beschikking over algemene dekkingsmiddelen.

Heffing VPB

De GR verricht geen activiteiten waarvoor de Vennootschapsbelastingplicht geldt.

Aanwending bedrag onvoorzien

In de begroting 2019 was geen bedrag onvoorzien opgenomen. Met betrekking tot regionale GGD-taken zijn niet begrote onvoorziene baten en lasten verantwoord in de programma.

Incidentele baten en lasten

In het BBV zijn incidentele baten en lasten posten die het (begrotings)saldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan eenmalige subsidie voor een bepaalde activiteit, maar dat de lasten van de uitvoering van die activiteit zich over meerdere jaren uitspreiden. Gezien de koppeling met de subsidie hebben zijn lasten dan incidenteel. Er is op basis van de eindverantwoording van de opdrachtnemer geen volledig beeld van de incidentele baten en lasten.

Fiscale aspecten

De lasten zijn verantwoord met inachtneming van het geldende fiscale regime. De wijze waarop de GR hieraan invulling geeft is in 2016 na afstemming met de fiscus vastgelegd door het Algemeen Bestuur in een fiscaal handboek voor de GR.

De lasten van de GR over 2019 omvatten een vergoeding voor de uitvoeringskosten waaronder BTW-kosten bij inkopen. Dit is BTW die door leveranciers bij de uitvoeringsorganisaties in rekening is gebracht bij activiteiten, en die als kosten zijn meegerekend in de afrekening aan de GR. De GR vergoedt deze kosten aan de gemeente Den Haag. De GR betaalt dit uit de ontvangen deelnemersbijdragen.

Voor zover het overheidstaken betreft, mogen gemeenten de inkoop-BTW compenseren via het BTW Compensatie Fonds (BCF). Daartoe schuift de GR deze kosten door naar de deelnemende gemeenten. Van de compensabele BTW wordt jaarlijks op grond van deze "transparantieregeling voor samenwerkingsverbanden" een schriftelijke opgave aan de regiogemeenten verstrekt, waarin het totaalbedrag van de door te schuiven omzetbelasting staat vermeld en het deel daarvan dat voor rekening komt van de desbetreffende regiogemeente. Verdeling vindt plaats op basis van inwonersaantal. Deze 'afrekening' is géén factuur in de zin van de Wet OB.

Voor ondernemingsactiviteiten die de gemeente Den Haag op verzoek van de GR uitvoert, voor zover niet vrijgesteld van BTW, heft de gemeente Den Haag BTW bij de eindafnemer BTW en draagt die aan de fiscus af. Bijvoorbeeld bij reizigersvaccinatie is de betrokken inwoner de eindafnemer. Concreet dient Den Haag de factuur aan de GR alleen voor Taken wet op de lijkbezorging te belasten met BTW. De GR dekt deze kosten uit de deelnemersbijdragen.

Informatie Wet normering topinkomens

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde "topfunctionarissen". Topfunctionarissen zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. Conform de WNT wordt in dit jaarverslag de beloning van de topfunctionarissen binnen de Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden openbaar gemaakt. Deze verplichting tot openbaarmaking geldt ook voor de beloning van andere werknemers, indien die bezoldiging meer bedraagt dan het voor topfunctionarissen geldende bezoldigingsmaximum (norm 2019: € 194.000 op jaarbasis). Dit is bij de GR GGD en VT Haaglanden niet aan de orde. Bij de GR GGD en VT Haaglanden ontvangen de directeuren de hoogste beloning. Deze beloningen vallen ruimschoots onder het genoemde bezoldigingsmaximum.

WNT-verantwoording 2019 GR GGD en VT Haaglanden

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking		
Bedragen x € 1	Mevr. A.S. de Boer	Dhr. A.A.H.M. van Dijk
Functiegegevens	Directeur GGD Haaglanden Directeur GGD Haaglanden	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-6-2019 - 31-12-2019	1-1-2019 - 1-7-2019
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8	0,8
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 72.156	€ 75.886
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 72.156</i>	<i>€ 75.886</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 90.533	€ 77.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 72.156	€ 75.886
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
Bedragen x € 1	Mevr. A.S. de Boer	Dhr. A.A.H.M. van Dijk
Functiegegevens	Directeur GGD Haaglanden	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	N.v.t.	1-1-2018 - 31-12-2018
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	0,8
Dienstbetrekking?	N.v.t.	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	N.v.t.	€ 140.134
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.	-
<i>Subtotaal</i>	<i>N.v.t.</i>	<i>€ 140.134</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t.	€ 151.200
Totale bezoldiging	N.v.t.	€ 140.134
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking		
Bedragen x € 1	Dhr. S.J.M. Urlings	Mevr. C. den Broeder
Functiegegevens	Productgroepmanager/ manager Veilig Thuis	Productgroepmanager/ manager Veilig Thuis
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-7-2019 - 31-12-2019	1-1-2019 - 8-9-2019
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 65.853	€ 114.835
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 65.853</i>	<i>€ 114.835</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 97.000	€ 133.644
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 65.853	€ 114.835
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
Bedragen x € 1	S.J.M. Urlings	Mevr. C. den Broeder
Functiegegevens	Productgroepmanager/ manager Veilig Thuis	Productgroepmanager/ manager Veilig Thuis
Aanvang en einde functievervulling in 2018	N.v.t.	15-3-2018 - 31-12-2018
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	1,0
Dienstbetrekking?	N.v.t.	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	N.v.t.	€ 108.305
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.	-
<i>Subtotaal</i>	<i>N.v.t.</i>	<i>€ 108.305</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t.	€ 150.682
Totale bezoldiging	N.v.t.	€ 108.305

2 Balans

2.1 Balans per 31 december 2019

Bedragen x €1.000)

Activa	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
IJzeren voorraad	21	-	-	-	-	-
Totaal Vaste Activa	21	-	-	-	-	-
Uitzettingen < 1 jaar	401	23.528	0-	-	-	-
Liquide middelen	-	250	0-	-	-	-
Overlopende activa	243	-	293	-	-	-
Totaal Vlottende Activa	644	23.778	293	-	-	-
Totaal Activa	665	23.778	293	-	-	-
Passiva	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Eigen vermogen	-	295-	291	-	-	-
Totaal Vaste Passiva	-	295-	291	-	-	-
Rekening-courant met gem. Den Haag	508	-	-	-	-	-
Vlottende schuld	131	22.796	2	-	-	-
Overlopende passiva	26	1.278	-	-	-	-
Totaal Vlottende Passiva	665	24.073	2	-	-	-
Totaal Passiva	665	23.778	293	-	-	-

2.2 Toelichting op de balans

Vlottende Activa

Uitzettingen < 1 jaar € 0

Dit betreft het saldo per 31-12-2019 op de volgende rekeningen:

. uitzettingen in 's-Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:

betreft rekening-courant schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën

-0

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	83	-	167	83
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	167	250	83	167
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	33.087			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	33.087			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	7.500	-	15.333	7.667
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	83	-	167	83

Liquide middelen € 0

Dit betreft het saldo per 31-12-2019 in rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten

-0

Overlopende activa € 293.000

Betreft de aan de uitvoeringsorganisatie gemeente Den Haag nog te factureren verschuldigde bijdrage inzake:

. Eindafrekening GGD-basistaken Toezicht op de Kinderopvang	283
. Eindafrekening GGD-plustaken Taken wet op de Lijkbezorging	-62
. Eindafrekening GGD-plustaken Taken wet op de Lijkbezorging BTW (21% x € 62.000)	-13
. Eindafrekening VT-taak Meldingen Flexibele schil	-233
. Eindafrekening VT-taak Implementatie Meldcode (DUVO-middelen 2018)	318
	<u>293</u>

Vaste Passiva

Eigen vermogen € 291.000

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde <u>31-dec-2019</u>	Boekwaarde <u>31-dec-2018</u>
Bestemmingsreserves	85	1.083
Gerealiseerd resultaat	<u>206</u>	<u>-1.378</u>
Totaal	291	-295

Het verloop van de bestemmingsreserves over 2019 wordt in het volgende overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde <u>31-dec-2018</u>	Toevoeging (+) of onttrekking (-)			Boekwaarde <u>31-dec-2019</u>
Programmareserve Veilig Thuis	0		85		85
Reserve Veilig Thuis DUVO-middelen	<u>1.083</u>		<u>-1.083</u>		<u>0</u>
Totaal reserves	1.083	0	-998	0	85

Bij de jaarrekening 2018 zijn de in 2018 extra ontvangen DUVO middelen € 1,083 mln overgeheveld naar 2019.

In 2019 zijn onder meer de volgende zaken uit dit budget gedekt: in het eerste en tweede kwartaal zijn trainingen gegeven met betrekking tot de nieuwe meldcode. Vervolgens zijn er gedurende het jaar ICT lasten gemaakt die betrekking hebben op het implementeren van de nieuwe meldcode. Verder is er actief gebruik gemaakt om nieuwe mensen te werven en deze te voorzien van hardware. Het overschot ad. € 318.245 is gestort in de programmareserve, en daaruit is een onttrekking gedaan ter dekking van het negatieve exploitatieresultaat ad. € 233.442 op meldingen (flexibele inzet), waardoor in de programmareserve Veilig Thuis een bedrag resteert van € 84.803.

Het gerealiseerde resultaat is als volgt te specificeren: positief resultaat 2019 GGD 206

Vlottende Passiva

Vlottende schuld € 2.000

Betreft de per 31-12-2019 nog openstaande, door de GR te voldoene crediteuren facturen inzake afrekening 2018

2

2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV) en het Financieel Statuut ex artikel 212 Gemeentewet.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De programmarekening is net als de begroting opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. In de programmarekening zijn de baten en lasten opgenomen die toe te rekenen zijn aan het begrotingsjaar. Het moment van betaling of ontvangst van het geld is daarbij niet van belang. In enkele voor de programma-rekening in materiële zin ondergeschikte gevallen worden ontvangsten als baten verantwoord.

De waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders is aangegeven. Bij de bepaling van het resultaat wordt onder andere rekening gehouden met het voorzichtigheidsprincipe, het matchingprincipe en het realisatieprincipe.

Voor de activa wordt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als waarderingsgrondslag toegepast. De passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover niet anders is vermeld.

Flottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Ook de vorderingen voor meerjarige subsidies zijn nominaal gewaardeerd.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt in de algemene reserve, de overige bestemmingsreserves en het onverdeeld resultaat.

Kortlopende schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3 Bijlagen bij de jaarrekening

3.1 Eindafrekeningen

3.1.1 Afrekening tussen opdrachtnemer Gemeente Den Haag en opdrachtgever GR

Het GR-bestuur ontving over de door de gemeente Den Haag als opdrachtnemer gerealiseerde baten en lasten 2019 een definitieve eindverantwoording, met overlegging van een accountantsverklaring. De geverifieerde baten en lasten van en afrekening met de opdrachtnemer zijn als volgt:

Exploitatie opdrachtnemer GGD-taken 2019		
Door opdrachtnemer ontvangen baten	18.315.790	
Door opdrachtnemer gerealiseerde lasten	<u>-18.112.732</u>	
Exploitatiesaldo opdrachtnemer na uitvoering GGD-taken 2019		203.058
Afrekening cf. statuut en uitv. overeenkomst		
Toezicht op de kinderopvang, p*q afrekening	-283.000	
Taken Wet op lijkbezorging, p*q afrekening (excl. BTW)	<u>62.000</u>	
Totaal afrekening		<u>-221.000</u>
Resultaat opdrachtnemer na afrekening GGD		-17.942

Exploitatie opdrachtnemer VT-taken 2019		
Door opdrachtnemer ontvangen baten	15.173.655	
Door opdrachtnemer gerealiseerde lasten	<u>-15.938.544</u>	
Exploitatiesaldo opdrachtnemer na uitvoering VT-taken 2019		-764.889
Afrekening cf. statuut en uitv. overeenkomst		
Meldingen (flexibele inzet)	233.442	
Voorbereiden+implementeren Meldcode (incidenteel)	<u>-318.245</u>	
Totaal afrekeningen		<u>-84.803</u>
Resultaat opdrachtnemer na afrekening VT		-849.692

Deze geverifieerde baten en lasten en afrekeningen zijn verwerkt in de jaarrekening van de GR.

In de eindverantwoording over 2019 doet de opdrachtnemer voorstellen voor verrekening van bepaalde tekorten. Over deze voorstellen wordt in de loop van 2020 nader overlegd tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Over de uitkomst van dit overleg zal het GR-bestuur in 2020 een besluit nemen met mogelijk financieel gevolg voor het boekjaar 2020. De verrekenvoorstellen worden dus niet overgenomen in de jaarrekening 2019. De voorgestelde verrekeningen betreffen:

Totaal exploitatiesaldo opdrachtnemer na afrekening GGD en VT		-867.634
Voorstellen voor verrekening o.b.v. art. 5.8 raamovereenkomst		
Verrekeningen GGD		
Algemene GGD kosten, 50% niet begrote kosten GR-ondersteuning	93.000	
Overheadtoeslag GGD basistaken, accountantskosten	17.057	
Cao 2019, eenmalige uitkering €750 per medewerker	<u>138.000</u>	
Totaalbedrag verrekeningen GGD	248.057	
Verrekeningen VT		
Meldingen (structurele formatie)	384.586	
Coördinatie huisverbod	8.301	
Voorlichting	2.969	
Indirect personeel, 50% niet begrote kosten GR-ondersteuning	93.000	
Indirect personeel, fin.bel.medew., ICT-medew., progr.mgr	329.000	
Overheadtoeslag, accountantskosten	17.057	
Cao 2019, eenmalige uitkering €750 per medewerker	<u>97.000</u>	
Totaalbedrag verrekeningen VT	931.913	
Totaalbedrag voorgestelde verrekeningen		<u>1.179.970</u>
Resultaat opdrachtnemer na verrekeningen GGD VT		312.336

3.1.2 Nacalculatie deelnemersbijdragen

In onderstaande overzichten staan de aantallen Taken wet op de Lijkbezorging Toezicht op de kinderopvang en waarop P*Q afrekening plaatsvindt. Deze aantallen vormen een basis voor de verdeling van het resultaat over gemeenten.

Taken Wet op de lijkbezorging (aantallen per gemeente)											
Prognose begrotingswijziging 2019	Totaal	D	D-H	L-V	M-D	P-N	RW	WA	WL	ZM	
Collegiaal overleg/adviezen forensische zorg	249	30	157	14	0	2	15	3	13	15	
Euthanasie	414	26	190	58	4	18	27	18	30	43	
Lijkschouw	707	73	442	32	4	12	34	19	37	54	
Melding dood minderjarige	18	5	10	0	0	0	1	0	0	2	
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	38	13	0	11	0	0	4	1	4	5	
Zwangerschapsafbreking	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Realisatie 2019	Totaal	D	D-H	L-V	M-D	P-N	RW	WA	WL	ZM	
Collegiaal overleg/adviezen forensische zorg	282	37	175	11	1	4	11	10	12	21	
Euthanasie	441	34	200	56	6	10	27	18	38	52	
Lijkschouw	816	84	490	41	7	17	31	21	43	82	
Melding dood minderjarige	27	6	17	0	0	2	1	0	1	0	
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	107	26	16	13	0	2	16	4	12	18	
Zwangerschapsafbreking	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vershil tussen realisatie en prognose	Totaal	D	D-H	L-V	M-D	P-N	RW	WA	WL	ZM	
Collegiaal overleg/adviezen forensische zorg	33	7	18	-3	1	2	-4	7	-1	6	
Euthanasie	27	8	10	-2	2	-8	0	0	8	9	
Lijkschouw	109	11	48	9	3	5	-3	2	6	28	
Melding dood minderjarige	9	1	7	0	0	2	0	0	1	-2	
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	69	13	16	2	0	2	12	3	8	13	
Zwangerschapsafbreking	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	

Toezicht op de Kinderopvang (aantallen per gemeente)											
Prognose 2019	Totaal	D	DH	L-V	M-D	P-N	RW	WA	WL	ZM	
Locaties: jaarlijkse inspecties	1133	103	563	70	22	51	67	26	97	134	
Locaties: nieuw	169	6	92	10	3	8	8	8	8	26	
Gastouders: jaarlijkse inspecties	578	18	450	15	4	14	7	3	30	37	
Gastouders: nieuw	281	12	125	30	4	25	15	10	35	25	
Nadere en incidentele onderzoeken	449	14	314	19	7	12	14	2	32	35	
Totaal GIR	2610	153	1544	144	40	110	111	49	202	257	
Klachten	37	2	20	2	1	3	5	0	2	2	
Jeugdverblijven	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal	2649	155	1566	146	41	113	116	49	204	259	
Realisatie 2019	Totaal	D	DH	L-V	M-D	P-N	RW	WA	WL	ZM	
Locaties: jaarlijkse inspecties	1064	98	537	67	20	47	60	25	90	120	
Locaties: nieuw	154	11	76	10	8	11	6	3	20	9	
Gastouders: jaarlijkse inspecties	434	6	322	13	3	12	9	3	30	36	
Gastouders: nieuw	223	20	86	24	8	15	14	16	26	14	
Nadere en incidentele onderzoeken	452	22	317	15	5	15	11	4	24	39	
Totaal GIR	2327	157	1338	129	44	100	100	51	190	218	
Klachten	33	13		1	1		3	2	8	5	
Jeugdverblijven	2	2									
Totaal	2362	172	1338	130	45	100	103	53	198	223	
Vershil tussen realisatie en prognose	Totaal	D	DH	L-V	M-D	P-N	RW	WA	WL	ZM	
Locaties: jaarlijkse inspecties	-69	-5	-26	-3	-2	-4	-7	-1	-7	-14	
Locaties: nieuw	-15	5	-16	0	5	3	-2	-5	12	-17	
Gastouders: jaarlijkse inspecties	-144	-12	-128	-2	-1	-2	2	0	0	-1	
Gastouders: nieuw	-58	8	-39	-6	4	-10	-1	6	-9	-11	
Nadere en incidentele onderzoeken	3	8	3	-4	-2	3	-3	2	-8	4	
Totaal GIR	-283	4	-206	-15	4	-10	-11	2	-12	-39	
Klachten	-4	11	-20	-1	0	-3	-2	2	6	3	
Jeugdverblijven	0	2	-2	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal	-287	17	-228	-16	4	-13	-13	4	-6	-36	

Voor de regionale GGD-taken geldt conform het Financieel Statuut van de GR dat voor de taken Toezicht op de kinderopvang en Taken Wet op de lijkbezorging de gemeentelijke bijdragen achteraf worden bepaald op basis van de gerealiseerde hoeveelheden. Dit resulteert in onderstaande nacalculatie van de bijdragen.

Tabel GGD5: Nacalculatie deelnemersbijdragen regionale GGD-taken 2019

Nacalculatie bijdragen regionale GGD-taken 2019	Totaal	D	DH	L-V	M-D	P-N	RW	WA	WL	ZM
<i>Voorschot taken Wet op de Lijkbezorging</i>	532.000	50.000	285.000	45.000	5.000	19.000	31.000	15.000	34.000	48.000
<i>Realisatie taken Wet op de Lijkbezorging</i>	593.972	59.012	334.718	40.739	5.669	12.601	26.107	17.657	35.994	61.476
Nacalculatie taken Wet op de Lijkbezorging	61.972	9.012	49.718	-4.261	669	-6.399	-4.893	2.657	1.994	13.476
BTW op Nacalculatie taken Wet op de Lijkbezorging	15.000	2.181	12.034	-1.031	162	-1.549	-1.184	643	483	3.262
<i>Voorschot Toezicht op de Kinderopvang</i>	2.183.000	136.000	1.308.000	114.000	33.000	90.000	95.000	42.000	157.000	208.000
<i>Realisatie Toezicht op de Kinderopvang</i>	1.900.000	131.000	1.101.000	100.000	37.000	79.000	83.000	39.000	157.000	173.000
Nacalculatie Toezicht op de Kinderopvang	-283.000	-5.000	-207.000	-14.000	4.000	-11.000	-12.000	-3.000	0	-35.000
Totaal Programma GGD	-206.028	6.193	-145.249	-19.292	4.831	-18.948	-18.078	300	2.476	-18.262

Voor de Veilig Thuis taken is er geen statutaire verplichting om op basis van het resultaat van de GR de deelnemersbijdrage achteraf vast te stellen. Voor Veilig Thuis heeft de GR in het verslagjaar 2019 de mogelijkheid om (de niet meer voor voorbereiding en implementatie van de aangescherpte meldcode benodigde) reserve aan te wenden om het ontstane tekort op te vangen. Als gevolg daarvan is de nacalculatie van de gemeentelijke bijdrage nihil.

Tabel VT5: Nacalculatie deelnemersbijdragen Veilig Thuis 2019

Nacalculatie bijdragen Veilig Thuis 2019	Totaal	D	DH	L-V	M-D	P-N	RW	WA	WL	ZM
Minderkosten Voorbereiding aanscherping meldcode terug naar reserve VT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meerkosten Meldingen (flexibele inzet) dekking uit reserve VT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Programma VT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2 Overzichten conform Financieel Statuut

Artikel 8 van het financieel statuut schrijft de volgende informatieve overzichten voor.

3.2.1 Overzicht hoeveel vaste FTE per programma ingezet voor de GR\

Onderstaande overzichten geven de vaste formatie-omvang weer op basis waarvan de overheadtoeslag is bepaald.

Formatie op basis van gewijzigde begroting 2019	
1 Epidemiologie	6,90
2 Gezondheidsbevordering	7,80
3 Beleidsadvisering	5,76
6 Algemene infectieziektebestrijding	16,88
7 Tuberculosebestrijding	13,56
8 Bevordering seksuele gezondheid	15,59
9 Medische milieukunde	5,85
10 Technische Hygiënezorg	2,46
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	1,00
13 Toezicht op de kinderopvang	22,43
14 Inspectie tatoeages & piercings	0,30
18 GGD: zorginstelling	3,59
17 Directeur Publieke Gezondheid	0,80
19 Publieksinformatie	3,40
Direct personeel basispakket	106,32
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38
16 Lijkschouw	3,53
Direct personeel pluspakket	18,54
20 Indirecte kosten GGD basispakket (BBV Overhead)	15,70
20 Indirecte kosten GGD pluspakket (BBV Overhead)	0,51
Indirect personeel GGD	16,21
Vaste formatie 2019	141,07

Formatie op basis van gewijzigde begroting 2019	
Advies	12,37
Meldingen (structurele formatie)	86,75
Coördinatie huisverbod	6,44
Voorlichting	0,20
VVT	4,00
Begroting Programma VT Haaglanden	109,76
Indirect personeel	17,44
Vaste formatie 2019	127,20

* Hiernaast is 22,37 fte capaciteit voor flexibele inzet. Dit is geen vaste formatie maar inkoop van diensten

3.2.2 Overzicht investeringen van de uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de GR

In 2019 is € 337.000 geïnvesteerd in installaties in het gebouw van de GGD in verband met de inhuizing van VT. Afschrijvingstermijn 15 jaar.

In 2019 is €1,404 mln geïnvesteerd in huisvesting GGD in verband met de inhuizing van VT. Afschrijvingstermijn 25 jaar.

Beide investeringen met een economisch nut: Afschrijvingsmethode: lineair.

3.3 Overzichten taakvelden conform BBV

3.3.1 Verdelingsprincipe taakvelden over programma's

Programma	Taakveld
Programma GGD	
Baten en lasten GGD basistaken excl. TOKIN	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
Baten en lasten GGD basistaak TOKIN	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Token GGD)
Baten en lasten Pluspakket, incl BTW op Lijkschouw	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
Onvoorziene baten en lasten	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
GGD plustaken BTW op Lijkschouw	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
Programma VT	
Lasten te dekken uit baten centrumgemeentegelden WMO/DUVO	6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)
Overige lasten te dekken uit deelnemerbijdragen	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Onvoorziene baten en lasten	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
DUVO-middelen tbv impl. Meldcode en Toevoeging aan reserve	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Programma Overhead	
Lasten overhead	0.4 Overhead (Overhead GGD en VT)

3.3.2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4 Overhead (Overhead GGD en VT)	0	7.927	-7.927	0	7.880	-7.880	0	-47	47
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Token GGD)	2.183	1.481	702	2.183	1.198	985	0	-283	283
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)	4.307	4.307	0	4.307	4.307	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)	10.818	7.059	3.759	10.867	7.108	3.759	49	49	0
7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)	15.779	12.313	3.466	16.245	12.903	3.342	466	590	-124
Totaal Taakvelden	33.087	33.087	0	33.601	33.396	206	514	309	206

3.3.3 Overzicht kostencategorieën

Kostencategorieën	Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Inkome nsoverdrachten	33.087	33.087	0	33.601	33.396	206	514	309	206
Totaal Kostencategorieën	33.087	33.087	0	33.601	33.396	206	514	309	206

3.4 Accountantsverklaring

De accountantsverklaring wordt in de definitieve jaarstukken toegevoegd.

Deel 3 Besluit

Het Algemeen Bestuur van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden,

Gezien:

- De definitieve eindverantwoording met accountantsverklaring van Gemeente Den Haag over de dienstverlening 2019;
- De accountantsverklaring bij de jaarrekening 2019;

Besluit tot:

1. Het instemmen met de eindverantwoording van baten en lasten en de afrekening van de dienstverlening 2019 conform bijlage 3.1.1;
2. Het niet instemmen met de in de eindverantwoording opgenomen voorstellen tot verrekening voor een totaalbedrag van €1.179.970. Besluitvorming over deze voorstellen zal in 2020 plaatsvinden met mogelijke financiële gevolgen voor het boekjaar 2020;
3. Het vaststellen van het Jaarverslag 2019 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden;
4. Het vaststellen van de Jaarrekening 2019 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden;
5. Het bestemmen van het resultaat Veilig Thuis ad -€233.000 door toevoeging hiervan aan de reserve Veilig Thuis;
6. Het vaststellen van de nacalculatie van deelnemersbijdragen regionale GGD-taken 2019 conform bijlage 3.1.2.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 juli 2020.

De secretaris,

De voorzitter,